

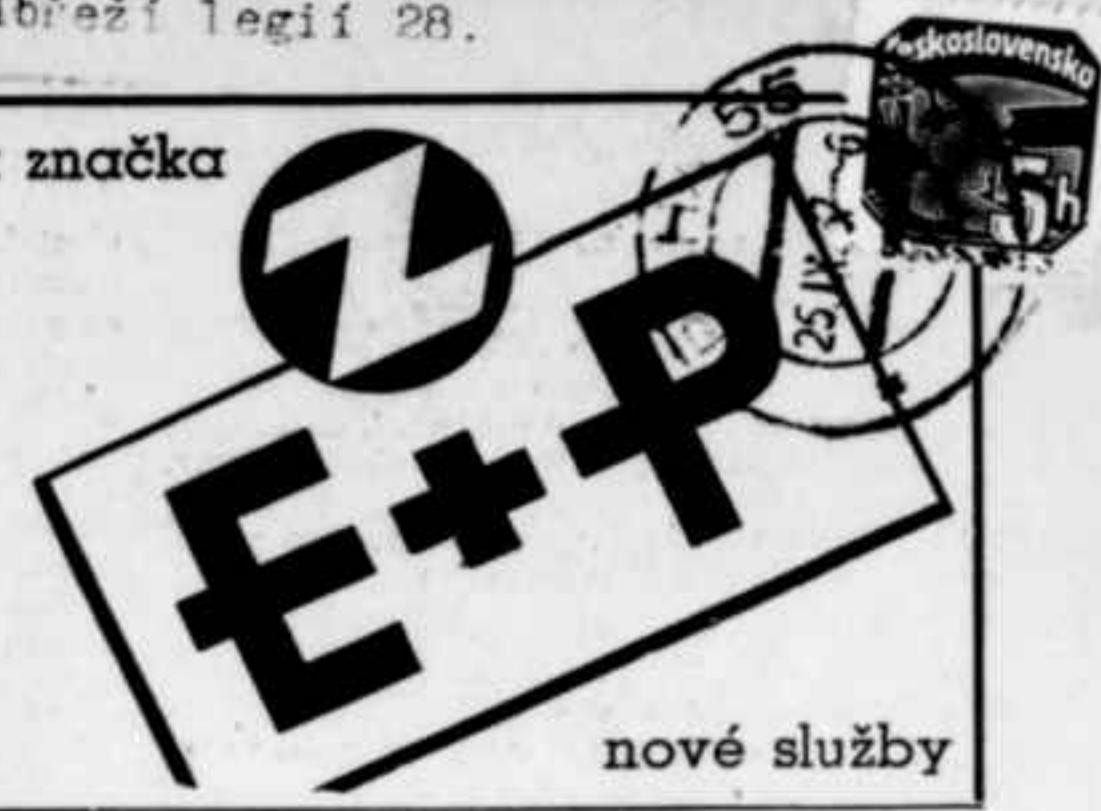
ZLÍN

časopis spolupracovníků naša

s přílohou pro spolupracovníky prodejního oddělení.

ZLÍN, MĚSTO DČERÝCH BOT, V PÁTEK 24. ZÁŘÍ 1937.

Nová značka

nové služby

CENA 30 HAL. — ROČNÍK XX. — ČÍSLO 37.

Úžasný projev životní síly naší republiky

Jednotni a svorni ve chvíli každé zkoušky

To vše, čeho jsme byli svědky v týdnu smrti a pohřbu T. G. Masaryka, je nejpodivuhodnějším projevem životní síly našeho lidu od těžkých roků světové války. • Životní síla národa a státu, právě tak jako jednotlivce, se projevuje nejvýrazněji v hodině zkoušky. • Utrpení a boj jsou od pradávna zkušebními kameny životní síly člověka i národa. • Zatím co slabého srážejí na kolena, mobilisují v organismu zdravém a silném každý atom životní síly, jež se rozhoří ve chvílích zkoušky v mohutný, vše strhující plamen vůle. • Bolest nad odchodem Masarykovým a bezprostřední, nevidaný výbuch lidového citu o obdivu pro krásu a pravdivost všechno, zač on pracoval a bojoval, dokázaly, že v hranicích republiky žije kulturní, státotvorný lid, naplněný vůlí budovat a hájit u rčitý ideál lidského společenství. • Ideál služby člověku. • Ideál spravedlnosti. • Důvěru v člověka, v pokrok lidských věcí a lepší budoucnost. • Odhadlání k práci. • Ideál míru a snášenlivosti. • Železnou vůli odpírat zlu a bránit všechny ty drahé hodnoty kultury a lidskosti, jež tak vysoko vyzvedl jako cíl novému státu T. G. Masaryk. • Zde je smysl a kořen naší státní existence. • Ve chvílích zkoušky semkne se okolo věčného živého příkladu T. G. Masaryka všechn lid republiky právě tak, jako je jednotným v těchto dnech.

Zlínsko v týdnu úmrtí presidenta-Osvoboditele T. G. Masaryka

Ten týden od smrti až k pohřbu Tomáše G. Masaryka nevymizí našim spoluobčanům z paměti nikdy.

Ze všech obcí zlínského okresu docházejí zprávy o projevech úcty a hubokého smutku. Tyto projevy vyvrcholily v den pohřbu prezidenta Osvoboditele v úterý 21. září. Ještě nikdy neviděly naše dílny takového obrazu, jaký měly v tento den, kdy desetitisíce našich spolupracovníků nasioučala vážným a pevným slovům prezidenta republiky dra Edvarda Beneše, pronášeným nad rakví tvrdec Československa. Nikdo nemůže tvrdit, že v našich dílnách jsou lidé slabých nervů, leč za tohoto projevu, jenž volal všechny občany od Aše až po Jasín, k jednotě a svornosti, nezhlídal jediné oko nezrozené. Okresní úřad zlínský pořádal v pondělí 20. t. m. smuteční schůzku k uctění památky prezidenta Osvoboditele, na níž promluvil okresní náčelník p. vládní rada dr. Janušák a člen okresu, zastupitelstva Jos. Hlavnička, jejichž projevy uveřejňujeme zároveň se zprávami z našich obcí.

Zlínský okres T. G. Masarykovi

Dr. Jos. Janušák v projevu k okresnímu zastupitelstvu zlínského politického okresu.

Zahajuji nejtruchlivější schůzku, jakou nám během věcí mohu uložit.

Desítky tisíc zástupců správy věci veřejných jsou v tuto chvíli společně s námi shromážděny ve všech oblastech Československé republiky, aby právě tak jako my, vyuřovaly se duchovně s drtivou skutečností posledních dnů.

Jest to jakoby dnes celá obrovská síť sensibilních i motorických nervů mohutného státního kolektivního těla prodělávala krizi, která by převedla organismus z nedávného zhroucení přes stadium resignované ochablosti do žádoucího stavu vyrovnaného uklidnění.

A podivno, právě ten, kdo nás v těchto dnech po prvé a naposled těžce zarmoutil a přivedl oslabení našich srdcí a myslí, ten poskytuje nám sám nejúčinnějšího léku pro nás návrat k pevnému odhodlanému klidu.

Mrtvý vůdce Masaryk, toť duchovní a mravní velení.

Stojíme na jejím úpatí. Ať se rozhlédíme jakkoli, nelze nám přehliďnout dokonale jejího útvaru a složení. Jen její mohutná hmota nás udivuje a zdrcuje.

Budeme potřebovat přiměřeného odstupu, abychom objevovali čím dál, tím skvělejší bohatství forem a logickou dokonalosti vazby celého žulového masivu.

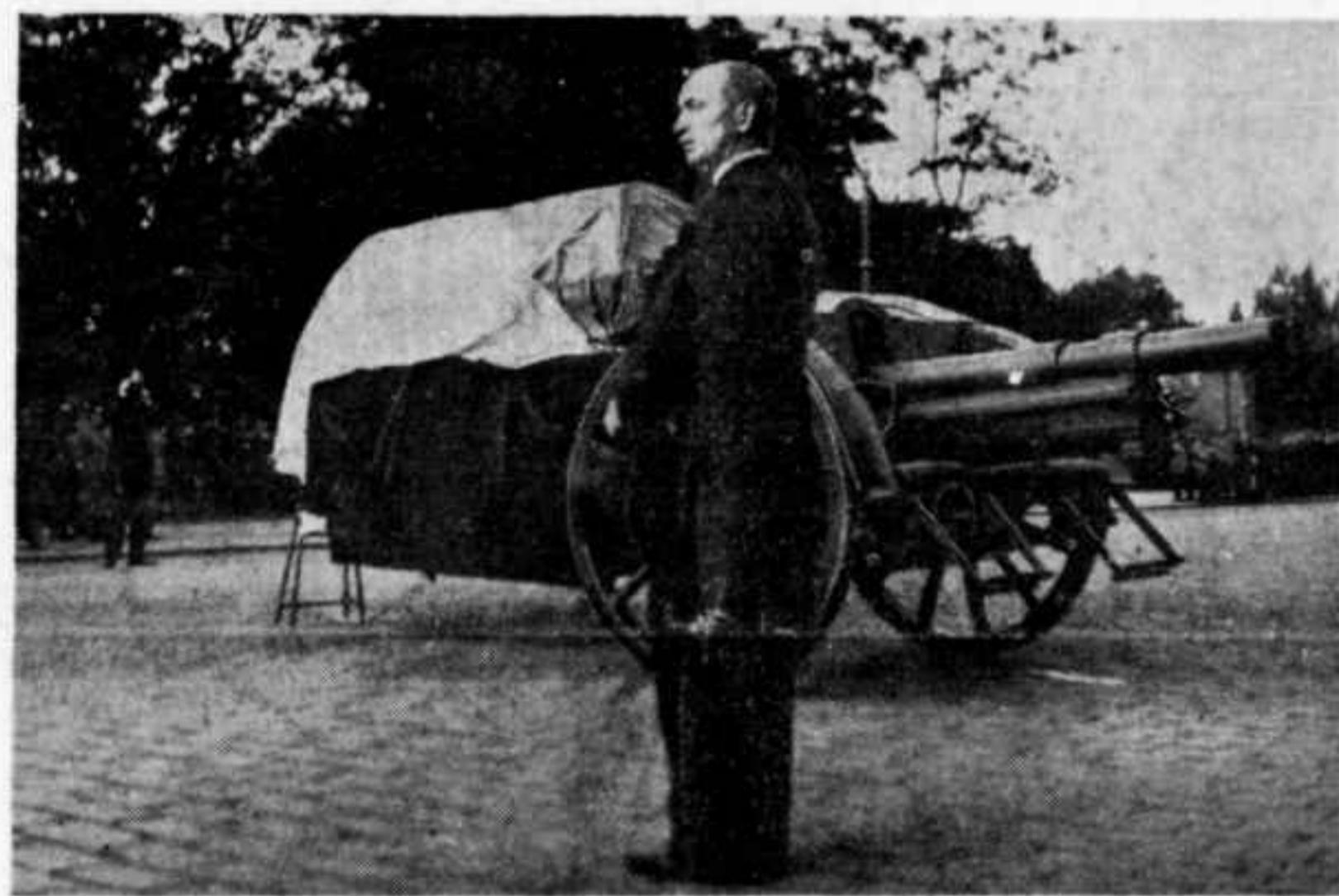
Náš obdiv bude stále více vzrůstat. Pochopte, proč vysoký vrchol hory planul již v září vzdálených úsvitů budoucího jitra, mezi ním co my sami jsme ještě dlouho dívali v temnotách a šeru, roztroušení výše či níže po úbočích.

Pochopíme, proč žula horského tělesa musela vydávat jiskry pod tvrdým nárazem zvěncí.

Pochopíme a oceníme ještě tak mnoho a mnoho vzněšeného a velkého a skloníme se dodatečně v pokorné úctě před majestátem skvělého, vyrovnaného, klasického ducha.

Zula. Ano. Nebylo to nic jiného.

Před dvěma tisíciletími slavný římský básník Horác vytěsal ve svém známém Carmen profil hrdého, neoblomného starořímského zepublikána.

„Volám vás všecky bez výjimky od leva do prava, od poslední visky až k tomuto hlavnímu městu, od Aše až k Jasné, vás všecky, kteří myslíte nejvíce na problémy sociální tohoto státu, a vás, kteří se věnujete nejvíce problémům národnostním – všecky bez rozdílu volám vás v duchu a v pamáce našeho prvního prezidenta k plnění jeho odkazu a k dobudování jeho díla – k dobudování naší spravedlivé, pevné, nezdolné, vývojové, humanistické demokracie.“ Dr. Edvard Beneš 21. IX. 1937.

Kenotaf s čestnou stráží na zlínském Náměstí Práce v den pohřbu.

Justum et tenacem propositi virum.

Ona vzněšená stará slova hodi se zcela na náhrobek našeho Velikého mrtvěho. Je tu i civium ardentia – nechápavě zaujatost spoluobčanů i ten voltus instantis tyrani – dorážející, ohrožující tyran.

A mohutný závěr o rozpoutání živlů, které hrdinu zabijí, avšak nepoděší, zní jako fanfára.

Si fractus illabatur orbis impavidum ferient ruinae.

Třeba ztroskotán se zřítí svět, (a za světové války tomu tak bylo) nezděšena být jej budou rumy.

Tak se vyzvijel a tak nejednou v posvátném hněvu starozákonních proroků horil proti našemu neplodnému snění, které otupuje. Horil zejména, když viděl svůj lid propadat někdy malichernosti, ba dokonce nizkosti.

Nenáviděl z duše chabosti. Nemohl jinak, chtěl nás všecky miti ze žuly, jako byl sám.

Byl netrpěliv, že jsme nemohli jen tak snadno nahraditi ztracených tří sta let vlastního všechno duchovního rozvoje. On to ve své genialnosti dovedl.

Našli se bohudík oddaní učedníci, kteří následovali Mistra na jeho nepohodlné, svízelné pouti. Lid zdravým smyslem poznal pravou velikost. A byl to mezi jiným též lid zlínský, který neohroženě vzdal Mistru čest, jaká mu naležela a postavil jej na místo, kterého potřeboval, aby mohl bojovat svůj boj za demokratické ideály.

Tato mravní průprava byla nezbytnou pro chvíle nejtěžších dějiných zkoušek. A tyto také dostavily.

Vzplané světová válka. Vůdce odchází za hranice. Zula chápá, že její místo není v

Zlín v den pohřbu presidenta-Osvoboditele

Mohutný kenotaf před Velkým kinem na Náměstí Práce připomíná učm všem, že celá naše republika se loučí s tělesnou schránkou prezidenta Osvoboditele.

Velké řecké ohně plápolají s obou stran a vysoko nad vavřinovými keři stojí busta Masarykova, ozdobená věncem bílých a červených růží. Od rána přicházejí školní děti s kytičkami v rukou a kladou je kolem kenotafu.

Autá jezdí s rozsvětly světlý a s černými smutečními stuhami, a celý den, tak smutně pomátný pro všechny, je již od rána tichý a pokojný, jako to modré nebe s hebkými vějíři par.

Ve chvíli, kdy čs. rozhlas začíná vysílat přeběh smutečních obrádu, je Náměstí Práce hustě obsazeno obecnstvem a školními dětmi. U kenotafu až do konce obřadu stojí čestná stráž branných a tělocvičných spolků.

V dílnách našich zdvoudu byly zastaveny během smutečních obřadů všechny stroje a po řeči pana prezidenta a chorálech, které byly vysílány závodním rozhlasem, rozevzula se tovární sirén na 1 minutu. Závodní rozhlas zakončil zlínskou smuteční slavnost takto:

Baťovci, spolupracovníci! V hubokém pochodu skláníme se před památkou největšího z velikých synů československého národa. Jeho celý život a jeho práce zastavil nám nehybným příkladem. Chceme a budeme pokračovat v našich denních úkolech – věrní sobě – věrní naší společné práci – věrní ideálu Masarykovému – věrní demokratickým zásadám našeho československého státu.

A bude to zase ta drobná, obyčejná, ale při tom nesmírně důležitá denní práce, kterou zemřelý president celý život zdůrazňoval a kterou budeme poctivě konat každý na svém místě tak, abychom zajistili nejen hmotné, ale i duševní a mravní blaho nás všech i budoucích. Budeme stále zdokonalovat se svou práci, abychom dobré sloužili všem těm, kteří naši práci potřebují. Tim nejlépe oslavíme velkého a nesmrtevného prezidenta Osvoboditele.

Na zlínském Náměstí Práce už od rána naša děti kladou ke kenotafu bílé a červené květiny. Stačí pohled do jejich věrných očí – a citíte, že s těmi růžemi kladou k pamáce Masarykové i svoje čistá a věrčí srdece.

Nu tedy i Vy – mužové a ženy práce – skloňte svá srdečka před majestátem Velkého smrti a duchem svým spojte se s věrou a nadějí našich dětí.

Vzhledněte k nebi – Duch otce vlasti – prezidenta Osvoboditele nezemřel – ale věčně se bude divat – na věky zůstane s námi. B.

poutech válečného politického živočení. Nicoliv. Jejím osudem jest být úhelným kamennem, pilířem, na kterém se kámen za kamennem ponenáhlu vrší novostavba naší samostatnosti.

Ve věku, kdy většina z nás má svou budoucnost již za sebou, přivede se soustředěným úsilím takřka do stavu radioaktivního záření. Celý svět stává se jeho laboratoří. S nadlidskou houzevnatostí navštívuje přátele státy v Evropě i Americe. Mluví a to často k hluchým uším, přesvědčuje směrotatné státníky, kteří s počátku v návalu vlastních velkých starostí nemají dosti pochopení, kříží ižské intriky a bojuje ohromný boj s překážkami všechno druhu.

A na konec vyhrává. Nebylo ani jinak možno. Tolik ušlechtilého, posvátného zápalu muselo prorazit sama nebesa.

(Pokračování na str. 24.)

(Pokařování se str. 1.)

Zlínský okres T. G. Masarykovi*Dejte Jos. Januštík v projevu k okresnímu zastupitelstvu zlínského politického okresu.*

A tak se rýsuje na mapě Evropy poněkud hranič nového starého státu, k němuž se připojuje bratrské Slovensko.

Dovedete si vůbec představit, že by byl mohl zůstat doma v pasti?

Dovedete si, přátelé, dále představit to vysílající smrtelné zmitání v pochybnostech a nejistotách?

Srbsko, Gorlice, tragická zkáza ruského válečného kolosa, ponorky a pěkná hruška západní fronty. Jen žula mohla snést tuto zažekací zkoušku, anž byla rozdrocena.

Jako bájeslovny Titan, který chtěl svému lidu přinésti oheň duchovní svobody, byl přikován zeleznymi pouty na skále, a den příště orel, aby mu vykloval játra, která pak zase narůstala pro nová a nová mučka. Než kovová pouta padla a dravec byl zaplašen. Díky Bohu.

V těchto mukách světlé okamžiky úlevy věrní, hrdí drahové ve společném díle a úsilí a porozumění doma.

Podzim 1918. Evropa doutná a páchnet jáko ohromné spáleniště. Všude zkáza, zhroucení právní a mravní. Ohromné ofesy politické, hospodářské hlásí se temným podzemním duněním. Skvělý mezinárodní rychlik staré evropské kultury vylezl z kolejí, trosky pokrývají jízdní dráhu. Zmatek, bezradné šílenství, snad ještě horší než za války.

Kapitán na palubu! Jen rychle a nastoupi Vůdce.

A Vůdce přišel v pravý čas. Požehnaný prosincový den, kdy do nevlídného studeného vánocního čerstva padl osvobožující jasný paprsek na strádání využublé a duševním vyčerpáním pobledlé tváře.

A lid poznal, vycitil, pochopil a uklidnil se.

A Vůdce dává se do díla, či vlastně pokračuje ve svém permanentním úsilí. Zdesateronásobí svou bytost. Není jinak možno. Je snad někdy tvrdý a drsný, není jinak možno. Či má se zhrouzit v nečteném zmatku, co tak bolestně a těžce bylo dosaženo? Nic kdy!

Na co navázat, aby nový státní útvar se mravně a logicky zapojil do souvislého tisíciletého toku národního a státního života? Kdo jiný by se o to staral? Začne se zkrátka. Ale žula věděla, že horský masív potřebuje souvislé struktury, aby se vrcholek nesesul.

A tak buduje, bojuje s nepochopením, neochabuje a tvoří nové demokratické duchovní hodnoty, které přijímá věrný lid jako sladkou manu v poušti.

Přišla konečně chvíle, kdy lze si dokonce i málo oddechnout. Jak a kde? Kde jinde než mezi věrným oddaným prostým lidem.

A Vůdce jde mezi své, a díky Bohu, oni jej poznali a urnali. Jest přijímán jako král a citěn a milován jako otec.

Je to malá odměna za to nezměrné gigantické mnoholeté úsilí, ale snad mu byla sladkou. Věnoval i svou slávu nutné konsolidaci státu.

Tehdy i my ve Zlíně jsme měli šestnácti let zblízka onu ušlechtilou tvář a slyšeli dobrá, moudrá slova otcovského uznání a povzbuzení.

To byla konečně doba triumfu. Zákonné sbory prohlašují slavnostně na kovo-vých deskách věcné uznání zásluh o stát.

Je toto ještě život smrtelného člověka? Je. A také se již hlásí Osud bušením na bránu. Ochuravění, resignace, čin nejvyšší státnické prozírovosti a nadlidské sebekázně, klasické zátiší starého Hospodáře, pohližejícího, jak se dlouze stíny západu nad slabě bujicími lány přišli úrody, kterou on zasezd.

A pak konec! Písni bohatýské doznela. Odešel ze života do dějin.

Decet Imperatorem stantem mori. Toto slavné říčení Caesara Vespasiána: Sluší se, aby vladař umíral stojí, to jest uprostřed dila, se tu uplatnilo. Zůstal velikým až do konce.

Na nejposvátnějším místě našeho státu, v sídle starých českých králů, ve stínu vznesené Svatováclavské katedrály odpovídá tělesná schránka zasnulého Vůdce. Zářejšího dne bude truchlicem všechným národem v grandiosním rozpětí smutečního obřadu odevzdána zemi. Prozatím, nežli se upraví místo odpovídající významu a velikosti mrtvého Osvobožitele národa.

Není nám možno zúčastnit se fyzicky ohromné manifestace nerozlučného svazku Národa s mrtvým Otcem. Jest nám však možno učiniti tak duchovně.

V dávných primitivních dobách byli při tržnících vůdcům válečníkům pobíjeni po stech ba tisících zajati otroci k poctě mrtvého náčelníka.

Zptytujme dnes svá svědomí, nejsme-li snad zatiženi: vlastnostmi nesnásejícimi se s karakterem svobodných demokratických občanů. A hledejme každý nejprve břevno ve

vlastním oku a vyvrzme ho od sebe. Potlačme a zničme v sobě ony trapné sklonky na počest našeho Velikého náčelníka. A pak půjde za rakví duchovně celá republika do posledního občana dobré vůle.

A tu naše očištěné duše uslyší napomenutí Vůdce:

Zijte mravně, střídmě a střízlivě, budte snášeliví, nikoliv slabí, hledejte nejprve království božího, upěvňujte se na těle i na duchu, abyste nemohli být pokorení,

pěstujte šlechetné sklonky vzájemného po-

rozumění a přátelství se všemi, kdož jsou ochotni toto počestné opětovati,

a zejména budte jako celek pamětlivi toho, že není na světě moc, která by stačila trvale či na delší dobu ujárniti státní celek, jež občané k tomu sami neplispějí nedostatkem hrdého odhodlání, volili raději čestnou smrt nežli potupný, méněcený nesvobodný život.

Slyšime Té Otče. Otče Vlasti. A nech Tvůj vazeňený duch vstoupí do našich srdcí a myslí a posili nás i budoucí na stáletí pro doby zdaru i těžkých zkoušek.

Lidská osobnost T. G. Masaryka*Jos. Hlavnička ve smuteční schůzi zlín, okres. zast.*

Velevízení pánové!

Hluboký smutek se dotkl našeho národa. Odešel muž, jehož vzpomíná s úctou celý kulturní svět, odešel T. G. Masaryk, president a osvobožitele naši vlasti. Co to je, proč na něj všechni vzpomínáme, proč čekají po celé dny obrovské zástupy před pražským hradem, aby mohly vzdáti poslední pocutu a aby se posledním sborem rozloučily s timto mužem?

Je to lásku k Masarykovi jako k člověku. Zádný titul, zádná práce, která by nedovedla podchytit lidské srdece opravdově a upřímně, nemohla by mu ziskat tuto obrovskou, přímo pohádkovou úctu.

President Osvobožitele T. G. Masaryk byl muž, který ovládal rozum svým srdcem a své srdeční rozumem do posledních chvil svého života.

Jak veliký byl Masaryk jako muž a vůdce, je vidět z toho, že na svém programu a na svém cíli od svého mládí neučinil takřka žádné změny.

Svůj plán měl domyšlen pocitivě, nezřístně a upřímně.

Bylo štěstí našeho národa, že měl v nejtěžších dobách presidentem tohoto myslitele, jenž se dožil v požehnané práci tak krásného dítka!

Dnes mluví o něm celý svět a mluví také zároveň o našem národu.

Mnozí očekávají, že jeho smrt budou otevřeny základy našeho státu.

Víme, že všechni titul pochybovači budou ve svém smýšlení zklamáni.

Zklamání proto, protože president Osvobožitele T. G. Masaryk nebyl jen naším vůdcem, ale také největším vychovatelem, jakého jsme kdy měli.

Jsme vychováni v demokracii a Masaryk dobre věděl, co nás národ potřebuje. Naš národ nikdy nebyl, není a nebude pro diktaturu.

Ta byla vždy proti zásadám Masarykovým.

Masaryk byl pro myšlení celého národa, pro duševní vývin všech složek.

Je mi nás, abychom se stali apoštoly jeho velké práce a velkých myšlenek po celý nás život.

Musíme, právě tak jako on, dostat se přes všechny překážky denního života k práci, která musí sloužit všem.

Jsme, právě tak jako on pro celý národ, povoláni k tomu, abychom z důvěry lidí sloužili tomuto kraji, našemu okresu.

Slibme si proto, že budeme věrně plnit ideály našeho velikého prezidenta Osvobožitele!

Náš kraj se loučí s T. G. M.

Vzpominková smuteční schůze v Otrokovicích-Baťově.

V neděli 10. září t. r. dopoledne konala se ve dvoraně sokolovny v Otrokovicích-Baťově smuteční vzpominková schůze na prezidenta Osvobožitele T. G. Masaryka za účasti příslušníků všech spolků, korporaci a občanů bez rozdílu náboženského a politického přesvědčení. Zahajovací projev měl starosta obce Josef Kréma, místní pěvecký spolek zapřímluvil smuteční sbory a pak promluvil učitel Ferd. Kříž. Tryzna byla ukončena smyčcovým kvintetem a státními hymnami.

Vzpominková smuteční slavnost v Napajedlích.

Napajedlští občané učili památku prezidenta Osvobožitele vzpominkovou slavností v neděli 19. září t. r. dopoledne v sále sokolovny. Vzpominku na drahého zesnulého pronese jeho žák básník R. Bojko. Městské zastupitelstvo věnovalo uctění památky T. G. M., svého čestného občana, na fond pro postavení kulturního domu v Napajedlích Kč 25.000, místním chudým a na ošacení školních dětí po Kč 1.000. Tělocvičná jednota Sokol věnovala na postavení kulturního domu Kč 500 a firma Bratři Paríkovi Kč 1.000.

Smuteční bohoslužby židovského náboženského sdružení.

Zidovské náboženské sdružení ve Zlíně mělo 15. t. m. o Dnu Smíření při modlitbách za zmířelé smuteční projekty za prezidenta Osvobožitele a dne 19. t. m. zúčastnilo se místní náboženské sdružení smutečních bohoslužeb v synagoze nadřízené matefské židovské obce v Uh. Hradišti.

Smuteční tryzna sokolské jednoty v Kvasicích.

Kvasická Tělocvičná jednota Sokol uspořádala smuteční tryznu za zemřelého prezidenta Osvobožitele T. G. Masaryka v pátek 17. září. Děti zapřely některé písni, byly přeneseny smuteční sbory a hudební doprovod večera provedl smyčcový kvartet profesorů Městské hudební školy ve Zlíně. Smuteční projev měl dr. Blažek ze Zlína. Po projevu byl předveden film „Ze života prezidenta Osvobožitele“ a smuteční tryznu zakončil 40-členný pěvecký spolek Dvořák ze Zlína Chorálem národa českého a státními hymnami.

Přijďte si prohlédnout naše koberce, záclony, linolea.

Budejte překvapeni naším velkým výběrem

F. S M É K A L, Z LÍN

**Zkrášlete svůj vůz
bílými pneu**

Bata

MAGGI hovězí polévka

Znamenité jakosti a levná jest Maggiho hovězí polévka v kostkách. Obsahuje vše, co jest dobrého v domácí polévce. Balíček se 5 kostkami, na 5 talíře jemné polévky, jen Kč 1.—.

Maggiho hovězí polévka

NÁBYTEK PARKETY
Podzimní výstava „PRO LEPŠÍ BYDLENÍ“

Tris v Holešově

ZLÍN, tel. 19.
OTROKOVICE, tel. 19.
KROMĚŘÍZ, tel. 209.

ROZPOČTY — NÁVRHY.
NEZÁVZNÁ PROHLÍDKA.
200 ZAŘÍZENÍ NA SKLADĚ

TÝDEN ZLÍNSKA

Kam půjdeme:

SVĚCENÍ ZÁKLADNÍHO KAMENE ÚSTAVU MILOSŘDNÝCH SESTER VE ZLÍNĚ. Svěcení základního kamene sociálně-charitativního ústavu milosřdných sester III. rádu sv. Františka ve Zlíně koná se v neděli 26. září 1937 dopoledne. Světlem bude nejd. pán J. Excellence Msgr. Jan Stavěl, biskup z Olomouce. Posvátný obřad začne v 9 hodin dopoledne ve farním kostele zlínském slavnou mši sv. kterou sloužit bude nejd. p. biskup za přísluhy zlínského kněžstva. Po mši sv. vyjde z kostela průvod na staveniště, kde nejd. p. světitel promluví k shromážděným věřícím a posvěti kámen. K této významné slavnosti zveme všechny farinky co nejsrdceňejí, prosíme o jejich účast. R. kat. farní úřad ve Zlíně.

ZPRÁVY STUDIJNÍHO ÚSTAVU. Pozvání na přednášku. V sobotu 25. září přesně v 18.30 hod. přednáší p. dr. W. Recht na téma: Dojmy z cesty kolem světa. Přednáška je doprovázena promítáním filmu. Vstupné 2 Kč.

Nové kurzy. Zahajujeme tyto nové kurzy: Dnes v 18.30 hod.: Psaní strojem III. turnus v Masarykových školách v čís. 105. V rámci kurzů pro nákupce: Objednávky. Vede p. Pokorný.

Zkoušky z těsnopisu. V neděli 26. září po- kračují zkoušky z praktické znalosti těsnopisu a to: v 8 hod. pro III. skupinu, v 10 hod. pro IV. skupinu a z německého těsnopisu.

PŘED SBÍRKOU SVATOVÁCLAVSKOU VE ZLÍNĚ. Ustřední Matice školská, zakládajíc nové hranicářské školy a ústavy matiční, pracuje k obraně státu, zbudovaného našim zvě- nělým presidentem Osvobořitelem T. G. Ma- sarykem. Jest povinností všech věrných Če- choslováků podporovat snahy Ustřední Matice školské, která jako jiná léta i letos pořádá Svatováclavskou sbírku. Neodmitněte tedy žá- ček a žáků našich škol, až k Vám se sběrači listinami na tuto sbírku přijdou, ale po- dle své možnosti stědře přispějte a pomozte Ustřední Matici školské plnit její osvětové a obranné úkoly! Místní odbor UMS. ve Zlíně bude vám velmi vděčen, bude-li se moci s va- ším přispěním i letos vykázat pěkným vý- sledkem sbírky a tím také uctiti nesmrtelnou památku zvěnělého prezidenta Osvobořitele.

BUDEME LÉTAT AŽ DO KONCE ŘÍJNA. Letecká doprava na čs. linkách skončí letos 2. října t. r. Protože provoz uvnitř naší republiky byl v letošní sezoně mimofádně silný, rozhodly se čs. státní aerolinie prodloužit leteckou dopravu na tratích Praha-Brno-Bratislava, Brno-Zlín-Piešťany a Praha-Libe- rec do 30. října t. r. Letový rád je následující:

Traf číslo 651:			
15.00	Praha	9.30	
16.00		8.25	
16.15	Brno	8.10	
16.30	Bratislava	7.35	

Traf číslo 662:			
16.05	Brno	8.20	
16.35		7.50	
16.45	Zlín	7.40	
17.15	Piešťany	7.10	

Traf číslo 661:			
15.05	Praha	11.00	
15.45	Liberec	10.20	

Tarify zůstávají bez změny.

KLUB ČS. TURISTŮ V NEDĚLI. Klub čs. turistů ve Zlíně pořádá v neděli dne 26. září t. r. za příznivého počasí celodenní výlet pěšky na Lesnou, kde si prohlédne museum a obořu. Dále pak jde do Kostelce u Stípy, kde pobídává, a přes Sátkovy pasinky a Hvozdnu vráti se do Zlíně. Odchod v 8 hod. z Masarykova náměstí, chůze 5 hod. Vede p. Fleischmann. V neděli dne 3. října za každého po- časi zájezd autokarem do Mutěnic na ukázky vinobraní, prohlídka vinic a vinných sklepů. Zastávka v Hodoníně, kde bude oběd. Odjezd ze Zlína v 7 hod. ráno z Náměstí Práce. Jízdné pro členy Klubu 18 Kč, pro nečleny 23 Kč. Přihlášky na tento zájezd do 30. září t. r. večer u Sieglů v Tržní a v Rašinově ulici a u Potměšilů, Friderika Tomáše Bati.

VALNÁ HROMADA SPOLEČENSTVA ZIV- NOSTI SVOBODNÝCH A KONCESOVANÝCH VE ZLÍNĚ koná se dne 27. září 1937 o 19. hod. več. v sále Občanské záložny ve Zlíně. Pořad: 1. Zahájení valné hromady a jmenování zapisovatele. 2. čtení zápisu poslední valné hromady. 3. Zpráva o činnosti společenstva v roce 1936. 4. Předložení účetní uzávěrky za rok 1936. 5. Zpráva přehlídce účtu a schválení účetní uzávěrky. 6. Schválení rozpočtu na rok 1937 a stanovení členských příspěvků. 7. Zpráva o výsledku voleb společenstevních. 8. Volné návrhy. Jednáno bude jen o těch, které budou písemně podány starostovi společenstva do dne zahájení valné hromady a o nichž přísluší rozhodovat valné hromadě. Nesejdě-li se v ustaveném čas nejméně 20% členů, koná se dle § 18. stanov o hodinu později, t. j. v 8 hod. večer druhá valná hromada, která se platně usnáší o pořadu za každého počtu přítomných členů. P. T. členy žádáme, aby se určitě valné hromady zúčastnili, nebo neúčast neomluvených členů bude pokutována 20 Kč.

DIVADLO V MALENOVICích. Pod protektorátem Místní osvětové komise k učení památky v dubnu t. r. re- snulého F. X. Šaldy bude v neděli 26. září sehráno jedno drama „Ditě“ v sále Tylova divadla v Malenovicích za spoluúčinkování p. El. Jochmanové a M. Milenkové z Brna. Pojádatelstvo zve všechnou veřejnost k této, na venkově zřídku davané hře. Představení jest mládeži do 16 let nepřístupné. Blíží na plakátech a pozvánkách.

Zlín v den pohřbu prezidenta-Osvobořitele

Jakmile začal rozhlas vysílat smuteční obřady, byly v dílnách našich závodů zastaveny stroje, u nichž naši spolupracovníci vyslechli projev prezidenta republiky Dra E. Beneše.

Na Náměstí Práce vyslechli smuteční obřady shromáždění zlíňané občané před krematorium, k němuž už od rána zlínské děti kladly kytičky květin.

Je no modní přehlídce

Předvedli jsme Vám na ni novinky světové módy. Z takového množství modelů nebude Vám zatěžko si dobré vybrat. Jistě jste si na seznamech zaznamenali, které věci se Vám obzvláště líbily. Přijďte si je k nám nezdvouzne vyzkoušet. Přesvědčte se, že kvalita a stříh oděvů daleko svrát obnos, který za ně zaplatíte. Naše obchodní spojení se světovými středisky módy řadi nás mezi filiálky Paríže a Londýna.

PŘESVĚDČTE SE — POČITEJTE.
DOBRE VÁS OBLEČEME A KAPS A NEPOCITI!

OBCHODNÍ DŮM Baťa

Rozvoj zlínského školství

8.366 žáků na počátku školního roku 1937-38.

Teoretické školní vzdělání a praktické v určitém povolání je přípravou každého mladého člověka na těžký životní boj.

Jáme národ početně malý. V konkurenzi s ostatními národy světa můžeme zvítězit jen silou ducha. Proto musíme věnovat vzdělání patřičnou pozornost. Dnes nestačí jen vědomosti, získané v mládí ve školách. Je třeba je stále doplňovat. Přiležitosti k tomu lze nalézt mnoho. Zvláště u nás ve Zlíně.

Kolik přiležitostí ke školení a k dalšímu vzdělání je ve Zlíně, o tom mluví tento stručný přehled: I. Školy všeobecně vzdělávací, II. Školy odborné, III. lidové výchova, IV. Studijní ústav. Podáváme statistiku o počtu žactva a tříd jednotlivých škol podle stavu na začátku šk. roku 1937/38. V závorce stav před rokem.

I. Školy všeobecně vzdělávací:

Do mateřských škol bylo zapsáno celkem 343 dětí (396) a to: do českých 307 (365), do jinojazyčných 36 (31) dětí. V městské mateřské škole je 90 (105), v Baťových 217 (291), z nich na Letné 105 (130), na Zálešné 112 (130), v anglické 5, v německé 31 dětí.

V obecných školách je celkem 2.282 dětí (2.124) v 57 třídách (52). Bartošova škola má 546 žáků ve 13 třídách, Masarykova pokusná 495 dětí v 15 třídách, z nich je 10 normálních, 2 závěrečná a 3 pomocné, v expozitufe na Zlínských Pasekách je 61 žáků ve 2 třídách, tedy celkem 556 žáků (631) v 17 třídách (17). Komenského škola na Zálešné má 552 dětí ve 13 třídách. Loni měla tato škola s Bartošovou školou celkem 893 dětí ve 23 třídách, letos 1.098 dětí ve 26 třídách. Letos se přestěhuje Bartošova škola do vlastní budovy na Dilech. Palackého škola na Letné má 628 dětí ve 14 třídách (600–12).

Městské školy mají celkem 1.160 žáků (1.068) v 34 třídách (29) a to: Masarykova pokusná se skupinou p. Kohoutka má 732 žáků ve 22 třídách, Komenského pokusná na Zálešné 428 žáků ve 12 třídách.

Jinojazyčná městská škola má letos 229 žáků (224) v 10 třídách (10) a to: 3 německé, 3 anglické, 3 francouzské a jednu společnou IV. Celkem je tedy na městských školách 1.389 žáků ve 44 třídách (1282–39). Novinkou je, že na Masarykově a Komenském pokusné škole po jedné třídě se učí také srbochorvatštině.

Spolkové reálné gymnázium (pokusné) s s právem veřejnosti má letos již 73 žáků ve 3 třídách. Navazuje na II. tř. městské školy.

Celkem je tedy na všeobecně vzdělávacích zlínských školách 4087 dětí.

II. Školy odborné:

Obchodní školy mají celkem 451 žáků (280) a to: obchodní akademie I. roč. (denní) 52 žáků, III. roč. (večerní) 15, IV. roč. (več.) 15 žáků, celkem 82 (25). Veřejná obchodní škola (večer.) má celkem 310 žáků (234), a to: I. roč. ve 4 třídách 191, ve II. roč. ve 3 třídách 119 žáků. Kurs pro absolventy vef. obchod. škol, připravující pro obchodní akademii (več.) má 2 oddělení celkem s 59 žáky.

Průmyslová škola má 3 odbory: strojnický, obuvnický a chemický. Každý odbor má 3 školy: odbornou 2–3 letou, mistrovskou dvouletou a vyšší průmyslovou dvouletou. Tyto 3 školy každého odboru tvoří organický celek (postupný). Celkem má průmyslová škola 2371 žáků a to: strojnická odborná 366, mistrovská 136 a vyšší průmyslová 19 (zatím jeden ročník). Obuvnická odborná má 1.478 žáků, mistrovská v I. roč. 51 žák (II. roč. a vyš. průmyslový dosud není). Chemická (gumárenská a koželužská) odborná má ve 3 ročnících 265 žáků, mistrovská v I. roč. 56 žáků (II. roč. a vyš. průmyslový dosud není).

Zivnostenská škola má celkem 973 žáků (818) v 6 živnost. odborech: živnosti mechatnicko-technické 224, ž. stavební a dřevodělné 127, ž. umělecké 192, ž. potravní a chemické 66, ž. oděvní a textilní 284, ž. obchodní 80. Všechny třídy je 46 (41).

Zenská odborná škola (dvouletá) má ve 2 ročnících 51 žákyní.

Pokusná ženská odb. škola (dvouletá) ve 2 ročnících (tří I. r., jeden II. r.) 120 žákyní.

Zivnostenská pracovna pro šití šatů má 13 žákyní. Celkem tato ženská odborná škola má 184 žákyní.

Městská hudební škola „Dvořák“ má 300 žáků a žákyní. Celkem se tedy vzdělává na odborných zlínských školách letos 4.279 žáků a žákyní. Připočteme-li žactvo škol všeobecně vzdělávacích, dostaneme číslo 8.366.

III. Vyšší lidová škola Tomáše Baťi pořádá večerní jazykové kurzy a to: angličtiny, francouziny, španělsky a němciny a přípravný kurs dospělých ke zkouškám pro měst. školy. Jazykové kurzy jsou pro začátečníky a pro pokročilé. Začátečníci v angličtině jsou rozděleni na 12 oddělení, pokročilí na 9. Ve francouzštině je 1 odd. začátečníků a 3 odd. pro pokročilé, v němcině 4 odd. zač. 13 odd. pro pokročilé, ve španělském 1 odd. začátečníků. Celkem tedy 43 jazykových oddělení. Kurs pro měst. školy navštěvuje 29 osob.

IV. Studijní ústav má letos v plánu 250 různých odborných kursů pro 6.000 posluchačů, 40 přednášek (z nich 10 ve „Škole pro rodiče“) pro 3.600 pos

Volání nohou

Když jeden vynikající státník prohlásil, že obě obutá armáda vyhrává válku, přeupokládal jistě, že v těchto dobrých botách budou zdravé nohy. Ale ta jistota není tak samozřejmá, jak se zdá.

Jestlipak jste se už někdy podívali pořádně na své vlastní nohy? Nemyslím tím pohled do zrcadla, jak vám padnou nové střevíčky nebo polobotky, ale prohlídku nohy bez boty i ponožky.

Ještě dnes, bohužel, jsou odbývány nohy velmi macešsky. Snad je to častečně i proto, že jsou tou naší částí těla, která je očím nejvíce vzdálena, a také tím, že odjakživa se nohám věnovala malá péče. Je to ale velikou chybou. Hned to uvidíte.

Položte si otázku, kolik kostí má vaše noha? Shledáte, že o své noze víte toho mnohem méně, než o válkách s Turky. A přece jsou to kosti a svaly vaši nohy, které po celé hodiny, dny, měsíce a roky nosí vaše tělo, po celý život, od dob, kdy jako dítě jste se naučili na nich stát, až do doby, kdy ulehnete k věčnému spánku.

Každý stavitec a konstruktér vám řekne, jak je namáhána kterákoli část konstrukce mostu nebo stavby, kolik smí snést, a jaký vliv na ni má trvalé zatížení nebo přetížení. Ale jak je to s vaší nohou? Víte jestli ji příliš nezatěžujete? Nesmitte spoléhat, že vaše tělo to samo sdělí, až namáhané místo vás bude bolet. To už je zpravidla pozdě. To je oprava prasklého mostu. To už je léčení nemocné nohy. A mnohem lepší je nemoci předejít, než ji léčit, jak praví lékařská zkušenosť.

Na světě je mnoho lidských povolání. U každého povolání je namáhána jiná část těla. Ale ať je povolání jakékoli nohy musí sloužit u každého. A jak sloužit!

Při každém kroku nést celé tělo. Být stále ve styku se zemí, ať je vlhko či sucho, teplo nebo zima. A uvážme-li, kolik lidí musí při svém povolání stát po celý den na nohou, je nám jasno, že to nemůže zůstat bez nepříznivých vlivů na zdraví jejich nohou.

O nohy se musí pečovat. Jezděte autem pět let bez opravy a přijde jednou den, kdy se rozspíte. Choděte dvacet let a nevěnujte nohám vůbec pozornost. Jedenho dne se na ně nebude moc postavit.

A přece, když chodíte nakupovat do Baťových prodejen svoji obuv, můžete spatřit tu velikou práci, kterou věnovali její výrobci tomu, aby se vám v ní co nejlépe, nejpohodlněji a nejzdravěji chodilo. Nejsou to jen samy boty, vyrobené na vědecky vybudovaných tvarech kopyt. Je to ještě celá řada důmyslných pomůcek, udržujících nám zdravé nohy a pohodlné nošení obuví.

Začněme s první: **lufovou vložkou**. Máte-li spodek nohy citlivý, noste lufovou vložku. Výborně ssaje pot, proto je příjemná noze. Ale současně isoluje nohu a tím ji chrání před nachlazením. Dá se snadno vyprat a usušit. Můžete ji tak mít stále čistou. V chladných dnech nosete vložku beránkovou, která ještě lépe udržuje teplotu nohy. Nošením vložek uchráníte si též spodek nohy před otlačkami.

Mnoho nohou má v patě otláčky od výčnělku patní kosti. Těm zase poslouží pružná, gumová podpatenka. Vložena do paty obuví, čini chůzi pružnou. Je také dobrým prostředkem k zamezení zařezávání okraje svršku obuví do kotníků, jestliže noha má příliš nízko položený kotník. Vložkou pod patu se noha zvedne a s ní i kotník, takže každá botka dobré v kotníku padne.

Všimli jste si již podpatků vašich bot? Nejsou sešlapány se stran? To velmi lehce odstraní rovnošlapač, t.j. gumová vložka pod patu, která je na jedné straně zeslabena do ztracené. Dejte ji do paty vašich bot a ona vám nadzvěde sníženou stranu paty. Budete pak našlapovat zcela rovně a podpatek bude ošlapáván normálně. A co je hlavní — noha se vám bude vyrovnávat.

Kolik dámských nožek má následkem nošení nevhodně úzké a krátké obuví vystouplý palcový nebo malíkový kloub a přeložené prsty? A abychom byli spravedliví, musíme říci, že i páni na tom nejsou mnohem lépe. Dejte si poradit na-

ším prodavačem při výběru obuví. Vyberete vám nejen výkusu, ale i vaši noze nejlépe vyhovující obuv. Neoběťujte chvílkové náladě zdraví svých nohou! Správný výběr obuví je pro zdraví nohy důležitější, než si mnozí myslí. Ale máte-li již vystouplý palcový kloub, tím spíše musíte nosit pohodlnější obuv. Přiložte si na něj speciální chránič kloubu, který se dá pěkně vložit do punčošky nebo pod ponožku a při nošení obuví chrání kloub před nárazy zvěčí a tím od pronikavých bolestí.

Samozřejmě nezapomenete na vbočený palec. Vložte mezi něj a druhý prst korektor, který vám palec vyrovná a současně zmenší i vystoupení kloubu. Zrovna tak jej můžete použít i u ostatních prstů, máte-li je vybočené, nebo přeložené.

Nejčastější a nejvíce nepříjemně pocítovanou vadou nohy je propadlá klenba podélná nebo přičná. Noha slabší konstrukce nebo příliš namáhaná povolí v klenbě a propadne se. Tím poklesne výška nártu a kosti, tvořící klenbu, se ve spodní části od sebe rozestoupí. Chůze ztrati pružnost. Takovou nohu nemůžete ponechat bez pomoci. Tim by se její stav jen zhoršoval. Musíte ji dát umělou klenbu, aby se dostala zpět do normální polohy a měla možnost znova se v ní ustálit.

Pro podélně propadlou klenbu jest zhotovena stelka bud' s gumovou a nebo s ocelovou výztuhou. Pro přičně propadlou klenbu jsou podpory též v dvojím provedení: první na kožené stelce, druhé na pružině. Je to podpora srdečkového tvaru, která nadzvěde střední část přičné klenby tak, aby všechny části nohy měly normální polohu. Všechny bolesti, které jste dříve při chůzi pocitovali, zmizí.

Ještě jedna velká obtíž trápí mnohou nohy. Jsou to t. zv. křečové žily. Ty jsou příčinou nepříjemných, tupých bolestí končetin, které jsou jimi postiženy. Delší stáni se bolesti ještě zvyšují. Zde je nutno zabránit městnání krve v rozšířených žilách a pomáhat jejich stažení. K tomu slouží naše speciální punčochy s větkanými gumovými vláknami. Ale musí přesně padnuti a stejnomořně přiléhati. Nesmí být volné. Proto vám je uděláme přesně na míru. Vaši noze se v nich velmi uleví! Jenom nutno pamatovat, že vyváření a žehlení jim škodí!

Pro dámy, které mají příliš úzkou patu a střevíčky se jim vyzouvají, jsou připravena chránička punčoch. Tyto textilové vložky do pat zabráňí nejen vyzouvání nohy ze střevíčku, ale ochrání i patu punčošky před předčasným prodloužením. Ušetří se tak hodně oprav punčoch a zajistí jejich delší trvaní.

Někteří lidé mají hodně citlivé prsty a tvoří se jim na nich kuří oka. K jejich odstranění poslouží jím náplasti. Přiloží se na ně a odstraní vám bolesti.

Hygiena vašeho těla vyžaduje, abyste své nohy často koupali. Zpříjemněte svým nohám tuto koupel. Vsypte do vody trochu ozonitu. Naparfumuje a zmékčí vám pokožku.

K prokrvení pokožky použijte gumového masážního kartáčku. Nohu trochu namydlete a třete kartáčkem. Budete překvapeni, jak příjemně bude pokožka vaši nohy osvěžena.

A po koupeli je třeba oživit celou nohu masáží. Nejlépe je k tomu použít francovky chladnou, použijte Eau de Zlin, naši kolinské vodičky. Je zrovna tak účinná a mimo to parfumuje vaši nohu.

Aby se vám nepotily nohy v prstech, posypete si je lehce zásypem proti pocení, t.j. proti výparu. Učiní pokožku vašich prstů odolnou proti účinkům potu a vysuší pot.

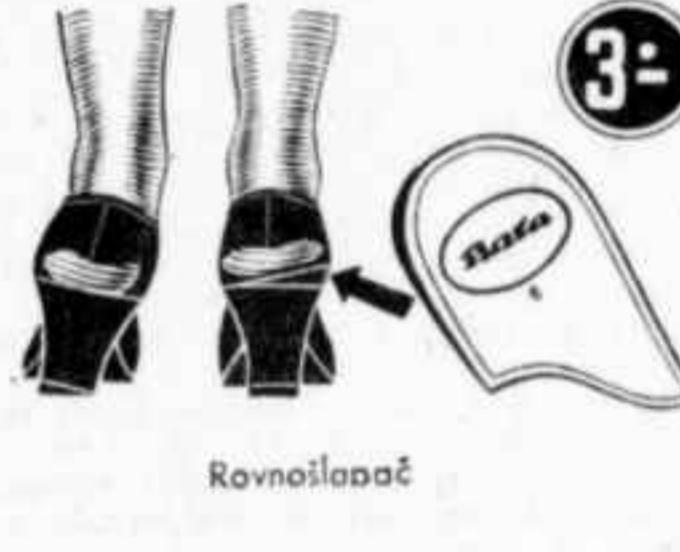
Ukázáli jsme vám, jakou měrou můžete zvýšit a udržet zdraví svých nohou. Nezanedbávejte této možnosti. Vaše nohy po ní volají. Udržet si zdraví nohou znamená udržet si mládí, svěžest, dobrou náladu a pracovní schopnost. A to potřebuje dnes každý — my všichni.

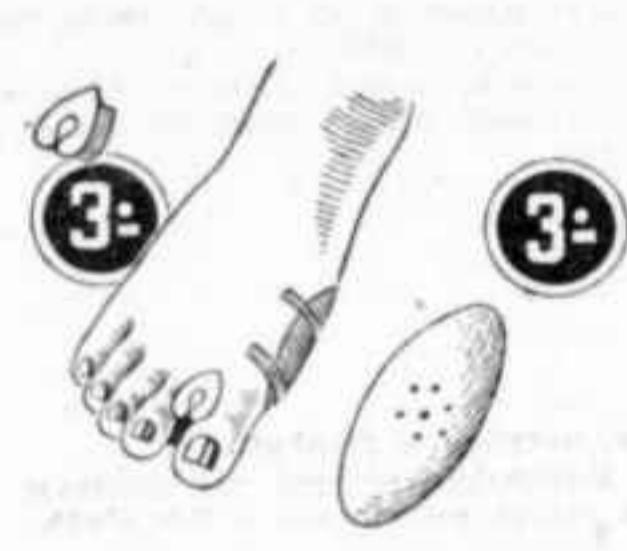
Lufová vložka

Pedpatenka

Rovnoslopač

Chránič kloubů a korektor prstů

Vložka pro podélně plochou nohu

Pružinková vložka pro přičně plochou nohu

Puncocha pro křečové žily

Vložka do paty proti vyzouvání

Náplast na kuří oka

Ozonit - přísada do koupele

Gumový masážní kartáček

Francovka Baťa pro masáž

Masážní krém

Zásyp proti pocení

Neobvyklý zjev v našich dílnách.

Za projevu prezidenta republiky dra Edvarda Beneše nad rakvího prezidenta Osvoboditele, jemuž naslouchalo mezi desáti a jednadvaceti hodinou ve zlinských dílnách v tichu u zastavených strojů přes 28.000 lidí, omdlelo z elového dojetí a smutku 25 lidí, ilmž byla poskytnuta první pomoc v závodní ambulanci. I tato okolnost je zvláštním obrazem vzrušení a smutku, jež Zlín prožíval v těchto dnech.

Můj milý příteli!

Promiň, že Ti odpovídám teprve dnes na Tvůj dopis, který jsi mi poslal na Črazové oddělení.

Velmi lítuje, že právě mne, jenž takovou dobu pracuje u stroje, muselo to potkat. Představ si však můj pocit, když jsem se od lékařů dozvěděl, že mé poranění je mnohem horší, než jsem s počátku předpokládal.

To, o čem jsem nikdy předtím nepřemýšlel, stalo se mi během mé nemoci úplně jasné: **Z d r a v í j e s t b o h a t s t v í m !**

Dostalo se mi tohoto poznání pozdě.

Nejhorší na celé věci je však to, že jsem myslil na konec uznat, že na svém úrazu neušumám a že bych ten úraz nebyl utrpěl, kdybych...

Ano, kdybych!

Ty sám nejlépe víš, zda jsme někdy vůbec přemýšleli o příčinách úrazů a o jejich následcích. Jestli Ty nebo já a ostatní spolupracovníci jsme někdy přečetli pořádně bezpečnostní předpisy a nařízení.

Nyní, když jsem invalidou a léčím se, uvědomil jsem si to všechno — ovšem již pozdě.

Z přátelství k Tobě Tě prosím, dodržuj veškerá nařízení a čti vždy pozorně bezpečnostní předpisy, neboť nevíš, zda zitra nebude již pozdě.

Končím svůj dopis a zdravím Tě helem: **B e z p e č n o s t p r e d e v ř í m !**

Tvůj přítel.

Zlín, v září 1937.

Nový způsob výroby lepené obuvi.

V Americe byl udělen Fredu Maccaronovi patent na nový způsob výroby lepené obuvi. Jak z obrázku, otištěného v americkém odborném tisku vysvítá, je podešev z boku naštipnuta. Tak vzniklá lipka je po okraji ofiznuta, takže vnitřní strana podešve vypadá, jako by na ní byla nalepena stekla. Ryska se nacmentuje a do ni se zasune cvíkací okraj svršku. Pak se bota lisuje. Podešev slouží tudíž i za steklu. Musí být ovšem používáno podešvi dostatečně silných.

Obuv ze stříbřené a zlacené usně.

Jeden německý odborný časopis upozorňuje na to, že velmi často jsou svršky ze stříbřené nebo zlacené usně krájeny podle stejných šablon jako ševrové nebo boxcafové. Je to docela dobré možné, ale musí být pamatováno na to, že tento druh usně nelze napinat tak, jako jinak upravené usně. U svršků ze stříbřených a zlacených usní je nutno volit velikosti šablon o půl čísla větší, aby ve cvíkaci dílně mohly být bez obtíží zpracovány.

Zvýšení stavu ovcí v Sasku.

Na schůzce chovatelů ovcí bylo v řeči o vývoji chovu v Saska uvedeno, že stav ovcí se od roku 1933 do 1936 zvýšil asi o 70 procent. Během letošního roku se tento stav ještě zvýší, takže se počítá s dosažením dvojnásobného počtu ovcí než v letech predválečných. Tím by stav ovcí v Saska byl vysoko nad průměr ostatního Německa.

Umělá pryskyřice na podpatky?

V posledních letech se umělá pryskyřice uplatnila v mnoha oborech pro svůj lehk, barvu, malou váhu a poměrnou láci.

V Anglii nedávno zkoušeli vyrábět z ní dámské podpatky namísto ze dřeva. Ale výsledky nebyly uspokojivé, protože materiál je ještě příliš křehký a podpatky se odštípaly. Snad se v nejbližší době podaří zlepšit jej tak, aby vyhovoval v tomuto účelu.

PODEKOVÁNÍ.

Děkujeme všem, kdo doprovodili našeho drahého otce a manžela p. Jana Zbožího z Kostelce na jeho poslední cestu a snažili se tak zmírnit náš velký bol.

Děkujeme zvláště p. Hrdinici Emili Rehákovi za jeho klíčový proslov, p. Karlu Blažkovi, zástupci okresního úřadu ve Zlíně, p. náměstku Závrtáčkovi, zástupci starostenského sboru okr. zlinského, Dstp. p. Uhlíkovi, p. Brunovi, zástupcem města Zlína, všem starostům nebo jejich zástupcům z okolních obcí, p. vrchnímu strážmistrovi četnické stanice v Želechovicích, p. strážmistrovi Krutilovi, obecní radě a zastupitelstvu obce Kostelce, všem obecním komisím, p. Gajdošovi, tajemníku okr. Lidové jednoty ČSO, Jendroži Čs. Orla Kostelec-Stipa, dobrovolným hasičům města Zlína, místním hasičům a všem spolkovým korporacím, Dstp. p. děkanovi a kaplanovi za smuteční ohřady. Děkujeme všem srdečně za květinové dary a hojnou účast při doprovodu na hřbitov.

Truchlici rodina Zbožího.

Panu primáři Dru Královi za úspěšně provedenou operaci a sestrám IV. pavilonu za pečlivé ošetřování mé paní srdečně děkuje

V. Malata.

BLAHOPŘÁNI.

Vše nejlepší na nové dráze životní novomanišlům Maničce a Jaroslavě Koblihovým přejí spolupracovníci odd. 4107.

Mnoho zdrav na nové dráze životní sl. T. Tesaříkové a p. Janu Planařovi přejí spolupracovníci odd. 3317.

Panu Tomáši Turčíkovi a slečně Aničce Goláňové k jejich snášku vše nejlepší přejí

Jenda a Božka.

ZDRAVÍ vyžaduje největší čistotu**HYGIENICKY BEZVADNÉ****RADION**
pere sám!

PŘEDVEDEMENÉ NEJNOVĚJŠÍ MODELY DÁMSKÝCH, PÁNSKÝCH A DĚTSKÝCH ODĚVŮ S VEŠKERÝMI DOPLŇKY.

PODZIMNÍ MODELY OBUVÍ Z PRODEJNY BAŤA V BAŤOVĚ.

Účinkuje Jazz-Band Společenského domu. — Vstup volný. Těšíme se na Vaši návštěvu:

OBCHODNÍ DŮM Baťa Baťov

dobrou
pracovní obuv

aata

Český rozhlas z Luxemburku k úmrtí T. G. Masaryka.

V pondělí dne 20. září promluvil v českém mezinárodním rozhlasu Baťovy služby sám našich závodů p. J. A. Baťa o presidentu Osvoboditeli T. G. Masarykovi. Pravil:

Dnešní naše půlhodinka v rozhlasu mi ukládá velmi smutnou povinnost oznámiti vám smrt našeho prezidenta Osvoboditele. T. G. Masaryk zemřel.

Při své návštěvě ve Zlíně odpovíděl T. G. Masaryk Tomáši Baťovi:

„Všecko obyvatelstvo se bude muset přiblížit životu, to jest — práci.“

Příklad T. G. Masaryka je cenný pro každého, ať už začíná nebo se domnívá, že koná svůj život.

Masaryk vylehl právě z tak malé slovácké nebo české chaloupky jako vy a já, jako každý z nás.

Učil se kovářem.

Co to bylo, co synka z chaloupky, kovářského učně pozvedlo až k postavení, jež je nad krály a Boží milostí?

Byla to nejprve pevná vůle vypracovat se k tomu největšímu, nejodpovědnějšímu mistru, jaké je někomu dosažitelné.

Tato vůle mu pomohla odhalit jedinou cestu, kterou mohl proniknout — to jest vzdělání.

Ze vzdělance stal se učenec světového jména.

A tehdy nastala chvíle, kdy učenec světového jména už v kmetském stáří se pustil do boje o osvobození své vlasti, o dobytí její samostatnosti, používaje všech svých schopností, vzdělosti, námořství, nabýtých dlouhým, pracovitým životem.

Masaryk je příkladem pro šestnáctileté starce jako pro sedesátileté děti. Je dokazem pro to, že v našem státě není vyděděnec. Není v něm proletář. Každý má možnost práv takové jako ostatní. Má ještě tvrdý, cenné zkušenosti, když jedl tvrdý kovářský nebo ševcovský chléb ve svém mládí.

Masaryk ukazuje, že okolnost, že se někdo narodil v chudobné chaloupce, není překážkou, aby se silou svých schopností, úsilí a odvahy stal vůdcem národa a národu.

Nezapomeňte na to vy, spolupracovníci, ve všech světadílech.

Masaryk dovezl být věrný sám sobě. Dovezl toužit, bit se, pracovat a usilovat vůz a výbě.

Masarykovo velikosti smad nedosahne každý. Ale každý má povinnost usilovat o to.

Masaryk, jako vy, se připravoval na svou poslední prací v cizině.

Měl to těšit než vy, kterým naše práce v cizině umožňuje získání všech prostředků, nutných k životy.

Masarykův příklad vás zavazuje, abyste se snažili vypracovat v lidi služby. Služby vlastnímu podniku, vlastnímu národu a všem těm, s nimiž během své práce přijde do styku.

Pomocete se každý svým způsobem za duši velikého národního světce, jehož nikdo nezapomene a jehož příklad bude nám všem svítit nacestu poctivého života, nacestu služby veřejnosti.

Nováčkům

Včera ve 20 hodin naplnila se veliká aula Masarykových škol našimi spolupracovníky, nastupujícími vojenskou přesunovací službu. K brancům, jichž je letos imponující počet, promluvil p. V. Jaroněk, vedoucí našeho osobního oddělení. Pravil:

Mladí přátelé!

Za několik dní nastoupíte vojenskou službu. Tato služba si vyžaduje dvou let vašeho času. Jak jich využít?

Tak, abyste se za dva roky vrátili z vojny vzdělanější a silnější. Tak, abyste mohli nastoupit zase na své místo v práci, již opouštěte a abyste se připravili k postupu v práci a životě, který vás čeká jako dospělé muže.

Co dělat?

Vystupujte na vojně tak, abyste dělali jménu Baťa čest.

Zjistěte brzy, že znáte více nežli vaši kamarádi. Závod, který vás vychoval, znamená totíž jako velká universita. Poznali jste mnoho lidí a naučili se mnoha věcem. Mnozí z vás prošli Brannou brigádou z předvojenské výchovy. Jste připraveni lépe. Protože máte lepší start, hleďte se dostat výš a dál. Chtějte dosahovat poddůstojnické hodnosti. To znamená významnou práci a vůli převzít odpovědnost.

Nás závod — při návratu z vojny — jak vše, přijímá s přednostním právem ty, kdož se dopracovali poddůstojnické hodnosti v aktívni službě. A ovšem zejména ty, kteří po skončení základního výcviku se přihlásili do správkáren obuví na vojně.

Získávejte přátele naši práci mezi svými kamarády. Propagujte naši službu a dobré jméno našeho podniku.

Udržujte spojení se Zlínem. Nechte si poslat naše noviny. Ctěte naše knihy, přemýšlejte, jak využít podněty, které přináší, až přijde zpět.

Učte se jazykům. Rekněte si, že se naučíte alespoň perfektně německy. K rozhovoru najdete dost kamarádů, kteří umějí perfektně německy.

Když mluvime o kamarádech — pocítě svým přátelstvím jen lidi mravně bezvadné.

Nedělejte dlouho.

Vojna je dobou výcviku. Vycvičte si nejen tělo, vycvičte si hlavně ducha a vůli.

Naučte se poroučet si, odpírat si, ovládat se.

Odházíte vás na vojnu letos velmi mnoho. Jste připraveni dobré. Budeme na vás hrdi, když uslyšíme, že patříte k nejlepším vojákům u svých pluků.

KINO-PROGRAMY:

J. A. Baťa:

Naši Šanhangští hoši

VELKÉ KINO ZLÍN:

Začátky představení: 15.15 18.15 20.15 hod
Pátek 24. září: Vražedná lež Americký film. V hl. úl. M. Hopkinsová, Joel McCrea a j.
Sobota 25. a neděle 26. září: Děvčata, nedojte se! Český film. Hrají Hugo Hanus, Jana Malá, S. Svozilek a j.

MALÉ KINO (v Tržnici Baťa)

Začátky představení: 12.15 (mimo nedělu), 14.15, 16.15, 18.15 a 20.15 hod.

Pátek 24. září: Neviditelný paprsek. Anglický film. V hl. úl. B. Karloff, F. Drakeová, F. Lawton a j.
Sobota 25. září: Jde o všechno. Německý film. V hl. úl. A. Verabes, L. Albertini, G. Rommerová a j.
Neděle 26. září: Nezlobí dědečka. Český veselohra s Vlastou Burianem. V hl. roli A. Mandlová, L. Hermannová, H. Vitová, T. Pustek a j.

KOMORNÍ KINO NA DILECH.

Začátky představení: 15.15 18.15 20.15 hod.

Pátek 24. září: Jde o všechno. Německý film. V hl. úl. A. Verabes, L. Albertini, G. Rommerová a j.
Sobota 25. září: Vražedná lež Americký film. V hl. úl. M. Hopkinsová, Joel McCrea a j.
Neděle 26. září: Velbloud uchem jehly. Český film.

KINO SPOL. DOMU V BAŤOVĚ

Začátky představení: 18.15 20.15 hod

Pátek 24. září: Osudná cesta. Špiónský velkofilm. V hl. úl. C. Veidt, J. Gardinerová, A. Buschel a j.
Sobota 25. a neděle 26. září: Zajatec ostrova žraloků. Hrají: G. Stuart, A. Byron, O. P. Haggie a j.

Zvukové kino legionářů ve Zlíně

V sobotu 25. a v neděli 26. září v 16.00 a půl 19.00 a půl 21. hodině
Jiřina Štěpníčková v českém velkofilmu
VOJNARKA

Pro bezpečnou jízdu
v noční dynamiku

PHILIPS

Vyrábí proud i když je kolo jen vedeno.
Vydrží léta bez nejmenších oprav. Nemůže
způsobit předčasně přepálení žárovky
rychlou jízdou.

Obdržíte na mírné splátky u firmy

Radio Rotrek, Zlín,

Stará dynamika můžete dát zpět na proti-
účet.

PŘI DNY NEZÁVADNÉ NA ZKOUŠKU!

Pravé jen v tomto balení:

Po desítketi osvědčené domácí kvalitní výrobky!

Státně zkoušený zubařský technik

Jan Novák,

Zlín, Dolní náměstí č. 7. Trávník.
provedl všechny plombování zubů můstky, korunky, upravování regulacích přístrojů atd.
Též pro členy nemocenské pojišťovny

Pro zdraví zubů

s novým uzávěrem po 3.— a 5.— Kč.

Už několik týdnů se v Šanhangji bojuje. Důležitou součástí nepočetné československé kolonie tvoří několik mladých lidí ze Zlína, kteří prodávají v čínském oddělení singapurské společnosti Baťa československou obuv.

Pravidelně denně dostáváme od nich od začátku nepřátelství situaci zprávy.

Jeden takový telegram je následujícího obsahu: „Město je stále bombardováno. Prodejna Nanking Road bombardována. Zboží zachráněno. Prodej je nepatrný. Čínci vyzváni, vesměs opouštějí Šanhangj pod ochranou mezinárodních vojsk. My zůstáváme. Vzhledem ku zbo-

ži požádali jsme o ochranu anglický konzulát, který přislíbil. Opatřte nabídku masek, množství, lhůtu a cenu. Vyříďte pozdravy rodicům.“

Může být i sebevrdší obchodní koňák tak tvrdý, aby mu to nevehnalo ruce do očí?

Tož si představte ty naše zlinské hochy.

Když všichni utekou, tak oni zůstanou a starají se dál o prodej, bezpečnost zboží a když nemohou prodávat dost bot, tak co jiného se prodávat dá?

Kde najdete ještě na světě takovou

rasu mladých lidí, kteří mají také ideálnímu, že je nepolekají ani bomby, jež jim hrozí padnouti na hlavy?

Ano, to jsou naši zlinské hoši. Z dobrého plemene. Utěci? Co vás napadá. A bez zboží? Kdepak.

Takový nás chlapík, ten bude držet i na místě, odkud kdekoliv utíká, jako rezavý hřebík ve dvoupalcové fošně.

Nemyslete, že by takový příklad měl viset v obchodních učilištích, ale vůbec ve všech učilištích československé mládeže?

Nebo znáte lepší příklad obchodní věrnosti?

Šanhang v kouři a plamenech

Pro „Zlín“ piše Miloš Fabian.

TH baťovci v Šanhangji. Zleva do prava: Fabian, Vazáč a Pospíšil.

Šanhang, 24 srpna 1937.

Když jsem koncem července t. z. projížděl na své obchodní cestě Čínou, viděl jsem velké přípravy proti japonské invazi. Skoro ve všech místech na trati, jimiž jsem projížděl z Tientsinu do Hankowu, bylo soustředěno mnoho vojska. Vojenské vlaky s vojáky a zásobami jezdily na sever, směrem na Tientsin nebo Peiping. Cestování bylo pro mě již tehdy velmi obtížné a některá místa jsem navštívil jen za policejní asistence, jako Su-chow a jiné.

Japonci již tehdy měli obsazený Tientsin, ale Peiping byl téměř bez čínského vojska a Japonce jsem vůbec neviděl. Byl jsem tím překvapan, že Číňané se alespoň v Peipingu nebránili, když již Tientsin byl japonský.

Počátkem srpna jsem se vrátil do Šanhangje, a oddychl jsem si. Šanhang byla ze všech míst v Číně nejklidnější. Nebylo vidět čínského vojska neodvolal, naopak dali Japoncům ultimatum, aby japonské ozbrojené jednotky opustily Šanhang dne 13. srpna do 5 hodiny odpoledne.

Taková byla situace těsně před vypuknutím války v Šanhangji. Obyvatelstvo Čapeie a sousedního předměstí Hongkew dnem i nocí prchá do mezinárodní čtvrti a francouzské koncese. Hruď války v této části města v roce 1932 jsou v živé paměti a proto, kdo má, si těší se tam, kde je bezpečnější.

Naše sklady a kanceláře jsou nedaleko japonského konsulátu v Hongkewu. Stěhovali jsme je také.

Právě jsme snášeli archiv do auta, když hrozná rána zasáhla našim skladem, takže jsem měl dojem, že celá budova se v příště vteřinách zhroutí. Nato blízký rachot strojních pušek způsobil paniku na ulicích. Zatím, co jsem hledal nejprázdnější ulici, kterou bych se dostal co nejdříve do koncese, viděl jsem, jak lidé se ženou jako vše po ulicích. Tramvaje zastavily, řidiči utekli a pasažéři skákali okny z tramvají. Totéž se dělo s autobusy. Na ulicích jeden se hrnul přes druhého, rozbíjí nábytek a zboží se všechno na dláždění. Japonští vojáci již čistili ulice. Vše se událo tak rychle, že jsem měl právě čas dojet do koncese.

To byl začátek událostí, které zde v Šanhangji následují nyní rychle za sebou. Druhého dne, v sobotu odpoledne, objevují se nad městem čínská bombardovací letadla a bombardují japonský konsulát a nedaleko stojící japonský křižník Izumo. Japonci se brání. Letecká bomba padá na nejlepší Šanhangský hotel, Cathay hotel, na Bundu v mezinárodní koncesi. Následky hrozné. Stovky zabitých a raněných. Brzy nato druhá letecká bomba vybuchuje na křižovatce Avenue Edward VII. a Yu Ya Ching Road. 800 lidí zabilo, desítky demolovaných a shořelých aut, budovy zbořeny.

Nikdo z Evropanů nečekal, že boj se bude odehrávat také v koncesích. Denně jsou civilisté zabíjeni ve městech protiletadlovými střelami a odštěpkami granátů. V naší prodej-

ně na Avenue Joffre ve francouzské koncesi proletěla střela oknem a zarylala se hodně hluboko do domu. Svištění bomb je slyšet při každém leteckém útoku.

Letadla jsou skutečně jednou z nejstrašnějších zbraní japonsko-čínské války.

koncese, která se přece jen zdá být nejjistější: Prozatím tam spadla jen jedna bomba a zabitých střelami je také poměrně málo.

Jak se bude o Šanhang bojovat dále, o tom se názory rozcházejí, ale pravděpodobně se válečné operace přenesou brzy mimo Šanhang. Číňanům se asi nepodaří vyhnout Japonce ze severní Číny, ale ostatní části země bude obchod v Šanhangji ustal skoro úplně. Každý se snaží zachránit a chránit majetek. Za neustávajícího rachotu kulometů a výbuchů bomb a výstřelu protiletadlových baterií dá se těžko klidně pracovat.

Zabezpečená prodejna Baťa na Avenue Joffre.

Nejlepší obchod dělá novinky. Vydávají až 5 vydání za den se zprávami z fronty. Zprávy jsou dvojí: jedny od Japonců a jedny od Číňanů. Porovnání obou dá teprve přibližný obrázek, jakých úspěchů která strana dosáhla.

Radio hlásí každou hodinu nejnovější zprávy a mimo to mezi hudebním programem volá posluchače mimo Šanhang a předává jim zprávy od členů rodin v Šanhangji.

Evacuace čínců ze Šanhangje způsobila s počátku velký rozruch mezi obyvatelstvem, protože se čeká nejhorší. Angličané a Američané odvezli již několik tisíc svých příslušníků.

Noci jsou hrůzné, protože ruch na ulicích ustává a střelba je silnější slyšitelná. Některé výbuchy jsou zde na francouzské koncesi, která je vedle čínského města, tak silné, jako by se udaly někde ve vedlejší ulici. Hučení bombardovacích letadel, která lezá většinou ve skupinách, s velkým hmotem, způsobuje často paniku. Usínáme většinou až k ránu únavou, ale ne na dlouho. Obyčejně kolem šesté hodiny japonská letadla bombardují nedaleké čínské letiště, a první výbuch postaví každého rychle na nohy.

Na ulicích spí desetitisíce běženců, zatím co jejich majetek hoří nebo již shořel, hladoví a pomalu se z nich stávají hordy, které se již několikrát pokusily vyloupit potravinářské obchody. Úřady rozdávají zderma rýži a vodu, ale těžko stačí, když prudy nových uprchlíků přicházejí se všech stran města.

Místo exploze v blízkosti prodejny Baťa.

Nábřeží, t. zv. Bund a bankovní čtvrt Šanhangji jsou téměř liduprázdné. Všude jsou v ulicích postaveny hradby z pytlů s pískem, za kterými jsou ve skupinách dobrovolníci koncesi, připraveni je chránit, když Japonci nebo Číňané, chičeli přenést svoji válečnou práci do koncesi. Šanhang, alespoň ta čínská, chce zůstat neutrální za každou cenu.

TÝDENÍK „ZLÍN“. Nákladem ty Baťa a. Vedoucí redaktor Ant. Čekola. – Odpovědný redaktor Jaroslav Pelíšek. – Redakce a administrace ve Zlíně, závody Baťa a. s. Telefon č. 8, závodní č. 2760. Tiskne „Tisk“ Zlín. Předplatné do ČSR, Jugoslávie, Polska a Rakouska Kč 20., do ostatní čínské Kč 50. ročně. Používány novinové známky využívány výnosem red. pošt. a tele. čísla č. 87.200 z prosince 1930. Podávaci poštovní úřad zaměstnanců prodejního oddělení firmy Baťa. – Odhalíkům předplatitelů jen písemně.

Arsenal Husovice - SK. Baťa

Divizní team SK. Baťa zajiždí v neděli k sehrání pátého zápasu podzimního kola moravskoslezské divize do Brna. Bude mít značné ztíženou pozici, neboť po zápasu s Záboříškami má zraněno několik hráčů a bude muset nastoupit v pozemně sestavě. Zápas s Husovice byly významně oříškem a letos tím spíše, protože po porážce od Slována M. Ostrava, budou chtít napravit svoji reputaci, aby dokázali, že jsou skutečně oním teamem, s nímž bylo počítáno do čela tabulky. Útočnou řadu povede Cáp, jinak nebude sestava méněna.

Lekkoatletické přebory dorostenců ČSR.

Zlínský lekkoatletický odbor SK. Baťa byl letos pověřen čestným úkolem, uspořádat "Přebory ČSR v lehké atletice".

Bude to největší podnik svého druhu ve Zlíně pořádaný, neboť shromáždi u startu více než 120 závodníků klubů z celé republiky. Zlínská kaňovitost dorostenců budou tentokrát obhajovat svou sportovní výspěšnost proti klubům Slavia, Sparta, Hagibor, Stadion Ces. Budějovice, ASG. Brno, Mor. Slavia, Židenice, dále to budou kluby z Bratislav, Košic a z celého Přerovského okruhu. Z domácích mají naději na čestné umístění Kauer, Janiček a Pařezík.

Protože tyto přebory jsou záležitostí mládeže, doufáme, že tato svou účasti dokáže našim milým hostům z celé republiky, že je zde ráda vidět. Svým povzbuzováním a oceněním výkonu nejlépe dokáže svou sportovní výspěšnost, jak se na Zlínu slíší. Pořadatelé těchto přeborů mají informační schůzku v sobotu 25. září v 17 hod. na stadionu SK. Baťa; členové oddoru i dorostenci pak v týž den v 9 hodin ráno.

Zlínskí volleyballisté vysílají svůj kompletnejší team k boji o největší trofej — titul mistra ČSR, o nějž bude bojováno v sobotu a v neděli v Praze. Doufejme, že letos budou mít více stěsti než předešlá léta, neboť připravení jsou tentokrát dokonale.

Družstvo ženské házené vybojuje mistrovský zápas v neděli v Napajedlích s družstvem SK. Napajedla.

Zlínskí boxeri zahájí rohovnickou sezónu letošního podzimu bojem s BC. Hodonín, ve středu 29. t. m. v ringu ve Společenském domě.

Gumové transportní pásky

Všude tam, kde dříve bylo nutno dopravovat nějaké zboží s místem na místo, budovu od budovy, stroj od stroje, s místa výroby do skladu, z porubu v dolech k těžné jámě a odtud do třídírny, na haldy nebo k zpracování — všude tam bylo hemžení jako v mraveništi, skřípely různé vozíky. Zde se ztrácela téměř bezúčelně ohromná pohonná energie i energie lidí, potřebná na jiných místech, ztrácel se čas, poškozoval, drobil a znehodnocoval se dopravovaný materiál. V ruchu, shonu a hluku bylo stále nebezpečí úrazů a ohrožování bezpečnosti. To vše znamenalo ztráty — ztráty a zase ztráty — energie času i peněz.

Gumové dopravní pásky na moderních transporterech pomáhají odstranit a z provozu vyloučit všechny tyto ztráty.

Šetří energii, neboť transporter, který dopravi denně ohromné množství stovek vagonů zboží, spotřebuje k svému pohonu poměrně nepatrnou energii, s níž by dřívějšími dopravními prostředky nebylo možno dopravit ani nepatrný zlomek tohoto množství zboží. Transportery s gumovými dopravními pásky

zvyšují několikanásobně výkon podniku, neboť bez plýtvání energií, bez únavy, třebas celých 24 hodin po celé dlouhá léta, bez poruch a přerušování provozu

dopravují rychle a tiše libovolné zboží. Jsou používány pro nejrůznější účely dopravy. Dopravují uhlí podzemním z porubu k těžné šachtě, polotovary od stroje ke stroji ve výrobě, materiál v kamionech, cihelnách, v pískovnách, skladistech obilí atd. atd. Jsou stejně dobrým pomocníkem v továrně na potraviny, jako ve strojírně. Nedělají hluk, dopravují bez nárazů, chvění a otřesů, takže

šetří dopravované zboží, které netrpí tolkem, jako při dopravování vozíky a pod. Zboží — je-li měkké a citlivé, není dopravováno na sobě a tudiž se nemačká; je-li křehké a sypké, jako na př. uhlí v dolech, nedrobí se a nepráší, takže transportery s gumovými pásky dopravují ideálně,

zvyšují bezpečnost práce a zamezuji úrazům a nebezpečí, jimž stará doprava ohrožovala zdraví a životy lidí. Co úrazu na př. měla na svědomí doprava uhlí vozy v dolech, jaké nebezpečí zde znamenala jiskra, způsobená nárazem kolejových součástí, nebo skřípnutím kola vozku o kolejnice v dolech, kde bylo nebezpečí výbuchu plynu, nebo uhlíkového prachu. Transportery s gumovými pásky

šetří s místem a nervy lidí, neboť zaujmají velmi nepatrné místo, pracují tiše a klidně, takže všude tam, kde byl dříve hromoz vozíků, skřípní koleček, bouchání a nárazy, kříčení a domluvání, je klid a ticho, v němž mohou druzi pracovníci podat mnohem vyšší výkon, při menší únavě nervů a vyčerpání. Gumový dopravní pás může dopravovat zboží nejen ve vodorovné rovině, ale i do vrchu s určitým úhlem sklonu.

Výroba technické gumy Baťa a. s. vyrábí gumové dopravní pásky, které se velmi osvědčily v nejrůznějších podnicích. Jsou zhotoveny z nejlepšího materiálu — jak gurtové látky veliké pevnosti, tak kvalitní gumy a mají nejdokonalejší zpracování na moderních strojích. O jejich pravidelnosti svědčí těžké zkoušky, které s prospěchem absolvovaly v dolech Tomáš v Ratiškovicích a na rýžovišti zlata na Zlíně ostrově, kde jsou v nepetrzitém provozu při zatížení až 90 tun v hodině již čtvrtý rok, aniž by byly poškozeny. Podle posudků odborníků budou moci zůstat v provozu ještě nejméně další tři roky. Pro práci s materiálem o teplotě 80—90 st. Celsius vyrábí se pásky, které tuto teplotu snesou, a jsou vysoko odolné proti nepříznivým vlivům povětrnosti. Jejich zakulacené okraje netrpí odřáním a netepí se. Ve Zlíně vyrábí pásky všech délek ve třech jakostech: norma I, special a superspecial, z nichž poslední dva odpovídají předpisům norm DIN.

Gumáři Baťa dodaly již mnoho tisíc metrů svých pravidelných dopravních pásků různým podnikům a všichni zákazníci jsou plně spokojeni.

VÝROBA TECHNICKÉ GUMY

Bata a. s. (odd. 197)

Národní let ČSR.

Dnes v 9 hod. bude v Praze na kbelském letišti odstartován největší letecký závod našich pilotů amatérů „Národní let ČSR“. Je to již III. ročník tohoto tradičního závodu, který je každoroční přehlídka výspěšnosti československého sportovního letectví. Jeho rostoucí oblibu dokazuje velký počet přihlášek, 45 letadel s 90 piloty.

Závodní stroje jsou rozděleny do 3 kategorií. Každá kategorie má stanovený okruh letu spolehlivosti: I. kategorie letadel o rychlosti do 150 km/hod. má okruh v délce 1.073 km, II. kategorie letadel od 150 km/hod. do 175 km/hod. má okruh o délce 1250 km. III. kategorie letadel přes 175 km/hod. má okruh dlouhý 1470 km. Na pražském letišti jsou očekáváni závodníci z letu spolehlivosti v sobotu od 12—18.30 hod.

V neděli budou všichni závodníci odstarto-

Poslední pokyny pro návštěvníky Velké ceny Masarykovy

V poslední chvíli nastaly některé změny v seznamu přihlášek. Tak rovnal s Auto Union smíšenou Stuck a místo něj pojede návštěvníkům Velké ceny Masarykova okruhu dobré známý Ital Varzi. Již po uzávěrce došla přihláška Maďara Marcela Hofera na MG, jenž pojede Velkou cenu Brna. Závodník Ruesch, který one-

mocně, ohlásil náhradního jezdce Renate Balestreho. První trénink koná se v pátek dopoledne. Pro malou kategorii od 9 do 10 hodin, pro silné vozy od 10—11 hodin. V prvé skupině musí každý jezdec absolvovat nejméně tři kola, ve skupině silných vozů musí každý odjezdit 5 kol. Další trénink se koná v sobotu v tutéž dobu. Během tréninku je trať pro veřejnou dopravu uzavřena.

Trať bude uzavřena pro veřejnou dopravu v 15 hodin, tím, že po celé trati projede pořadatelé auto. Konec závodu pozná obecenstvo z toho, že trať projede opět auto s pořadateli, kteří vlajkou, kostkovanou černou a bílou, oznamují, že trať je volná.

Důležité pokyny pro diváky. Výnosem zemského úřadu v Brně čís. 33.427/11 obdržel Čs. Automobil Klub Moravy a Slezska povolení, aby závodní trať byla ve dny tréninku, t. j. v pátek a v sobotu od 7.30 do 12 hodin a v den závodu 26. září od 1 hod. v noci do 17 hodin v zájmu bezpečnosti dopravy pro vozidla, která nedojedou na trénink, resp. závod, uzavřena. Pro vozidla, která přijedou na okruh po uzavření silnic, t. j. po 19.15 hod., budou blízko okruhu podél příjezdových silnic klubem připraveny pozemky pro parkování vozidel. Diváci, kteří přijedou na okruh opožděně, dosáhnou se po provedení parkování pěšky na trať.

Rozhlasové zařízení bylo velkým nákladem zdalek. Na celé trati bylo umístěno 20 rozhlasových stanic, takže všichni diváci budou dokonale informováni o průběhu závodu. Rozšíření rozhlasového zařízení umožnilo reálnou ochotu továrny na plynové masky Fatra, která zapůjčila pořadatelům 18 silných rozhlasových vozů.

Sjezdová jízda je v Brně. Ministerstvo železnic povolilo vydávat ve dnech 25. a 26. září 1937 nedělní zpáteční jízdy ze všech stanic a zastávek obvodu ředitelství státních drah v Olomouci a Brně do stanic Brno, Liskovec u Brna, Troubsko, Štěpánov, Omice, Těšice a Rošice u Brna. Pro jízdu zpět platí tyto jízdenky od neděle 26. do středy 29. září 1937. Jízda zpět musí být nastoupena nejdpozději 29. září do 12. hodiny a ukončena nejdpozději toho dne do 21. hodiny.

Zájdení závodu. Předseda klubu vrchní ředitel ing. Vincenc Vrbáč zahájí závod přesně v 10.05 hod. pětimi vyzvánkou na prezidenta-Osoboditele T. G. Masaryka. Po ní budou zahrány státní hymny. Všichni závodníci, posádka všech depot, stejně jako i obecnost vylechne proslov i hymny stoje na naprostého ticha. Po nutných přípravách bude přesně v 10.30 hodin odstartován závod a Velkou cenu Brna a ihned po jeho skončení, asi v 11.45 hodin Velká cena Masarykova. Všechny informace sdělí sekretář CAMS, Brno, Na baštách č. 4, tel. 17447. Právní ohledně ubytování vyřídí Ubytovací kancelář Brno, Na baštách č. 1, tel. 18351.

Zprávy klubů ze Zlína a okolí

SK. BAŤOV-SLAVOJ PROSTĚJOV.

SK. Baťov zajíždí v neděli k mistrovskému zápasu do Prostějova, kde se utká se Slavojem Prostějov. Oba kluby nastoupí v kompletních stavbách, SK. Baťov i s Klementem z ESE Nové Zámky.

Družstvo házené SK. Baťov se zúčastní v Prostějově turnaje o memoriál Fr. Jeřábka, pořádané jednotou Sokola Prostějov I. Turnaje se zúčastní i družstvo ABŠ. Baťov a družstvo házené MM. Baťov.

Dorostenci se zúčastní celostátních lekkoatletických dorosteneckých přeborů, pořádaných na stadioně SK. Baťa ve Zlíně. SK. Baťov vysílá tyto dorostence: Falík, Luňáček, Lukáč, Láňáček, Májek, Bursa, Louda, Dvořák, Mazáč, Eschler, Novák, Usnul, Uhlík, Balajka, Celeda, Katona a Kuča.

SK. NAPAJEDELA-SK. PRŠTNĚ. Mistrovský zápas I. II. v neděli na hřišti v Prátném. V předzápase nastoupí záložní mužstva obou klubů.

ZENSKÁ HÁZENÁ V NAPAJEDLÍCH. V neděli ve 14 hod. bude sehrán v Napajedlích mistrovský zápas SK. Baťa Ia-SK. Napajedla.

SK. ZLINSKÉ PASEKY hraje v neděli mistrovský zápas v Kostelci. Začátek v 15.30 hod. Předzápas sehrájí rezervy obou klubů.

SK. PODVESNÁ-AC. SLOVÁCKÁ SPARTA SPPYTHINĚV. V 10.30 hod. dopol. bude na Podvesné sehrán mistrovský zápas dvou soupeřů. Předzápas sehrájí záložní rezervy obou klubů.

VIKTORIE KVÍTKOVICE-SK. BŘEST. Mistrovský zápas II. II. bude sehrán tuto neděli na hřišti Viktorie v Kvítkovicích. Začátek v 15.15 hodin.

SK. BŘEZNICE sehráje v neděli mistrovský zápas na svém hřišti se SK. Lukov v 15.30 hodin.

SK. PŘÍLUKY ZLÍN-SK. MARATICE. Mistrovský zápas II. II. bude sehrán tuto neděli na hřišti Příluky. Začátek v 15.45 hodin.

SK. KUDLOV-SK. HVOZDNÁ. Mistrovský zápas v neděli na hřišti v Kudlově. Předzápas záložních mužstev ve 14 hod., hlavní zápas v 15.30 hodin.

SK. LETNÁ sehráje tuto neděli mistrovský zápas se SK. Vildoria St. Město na hřišti SK. Malenovice. Předzápas sehráje II. mužstvo Letné z rezervou SK. Malenovice.

SK. MALENOVICE sehráje mistrovský zápas v Prostějově se Spartou Prostějov. Dorost se utká v předzápase s dorostenem Sparty.

SK. LOUKY-SK. JAROSLAVICE. Mistrovský zápas na hřišti SK. Prátně. Začátek II. mužstva ve 15.30 hod. I. mužstvo v 15.45 hod.

Podzim je zde...

Eman Zelezny.

Kdo měl 21. t. m. příležitost být někde v polích či lesích, mohl v teplém větrku, poukucujícím strniště kraje, cítit jen nejasně přichod nové roční doby. Podzim přicházel tentokrát úplně nenápadně a nepozorovaně. To, že po deštivém předmluvě přišel s dobrou náladou a překvapil nás znova pěkným počasím, je možná dobrým znamením. Vždyť konečně se i on bude muset držet svého obvyklého programu, ač, jak se zdá, pomalu přece jenom letní počasí přejde v sychrávý podzimek.

Největší radost z jeho přichodu mají hlídači veřejných sadů — konečně jim nadchází čas jejich dlouho čekané dovolené. Vždyť i těch nejlepších věcí jsme jednou přesyceni. Je sice pravda, že takový pan účetní v sedivé kanceláři závidí hlídači z parku příležitost dýchat stále čistý, zdravý vzduch a možnost procházet se krásnou přírodou, ale i hlídač, když tak někdy stojí za deště prochladly a promočený s kapkou u špičky nosu, kouzlí si před sebou pohodlnou židli u psacího stolu, v klidu teplé a suché kanceláře. To již je v povaze lidí: účetní touží po radostné procházce v lese či sadech a hlídač je zase šťasten, když aspoň někdy může v klidu zasednout k vypití svého pivečka v začleněné hospůdce. Ale ani ten hlídač v parku se nemusí dnes bát nachlazení v sychrávém a deštivém podzimním počasí. Stačí si koupit u Baťů galosy za 12 Kč, aby měl i v největším dešti sucho v botách.

Nejnepříjemnějším znamením přicházejícího podzimu je bouriání a skládání letních pllováren na řekách, vyklizování dětských hřišť a sklizení laviček z veřejných sadů k zimnímu odpočinku. Právě tak připravuje se k němu poznenáhlí i celá příroda a vše v ní se chystá na příchod nepříznivého počasí v nové roční době.

Svitiliny v ulicích měst počínají se rozsvěcovat již téměř o půl 6. a spotřevé hospodyňky se mračí, když slyší v předsíni jemně bzučet elektrické počítadlo, připočítávající nemilosrdně halif k halifi a korunu ke koruně za kilowatty prosvíceného proudu.

Obchodní domy pořádají již podzimní módní přehlídky a překvapují vyznavače posledního z řeckého i mužského světa největšími novinkami. Samozřejmě byl to Bata, který jako první hlasateli podzimu, ještě dlouho před jeho příchodem, přinesl to nejnovější, co podzimní móda ve světě chystá. Ještě slunko hřálo a chodilo se v letech, když již ve výkladech Baťových prodejen jste se mohli obdivovat krásným podzimním modelům dámské i pánské obuví.

Obchody s vínou začinají mit tu nejvyšší sezónu. Vždyť je stále dost a dost dívek i paní, které se chystají plně na příchod zimy a ochranu proti ní. (Ovšem, že většina z těchto výtvorů z vín, pletených tak plně, s láskou a největším uměním, je hotova obyčejně v prvních krásných dnech příštího května.)

Starostlivé maminky již teď si lámou hlavu, co bude s dětmi, které si těžko dají fici, že nemohou běhat, tak jako celé léto, jen na lehko, bez kabátků a halenek.

Jen střelci a lovci mají snad skutečně radost. Ti využijí přicházející podzimem každě volné chvíle k ošetřování a čištění pušky, k přípravě na dobu, kdy vyrazí do polí, aby budili dřímajíci již krajini, chystajíci se k zimnímu spaníku, ranami svých pušek. V duchu již předem počítají svoji pernatou i srstnatou kožist.

Nejsmutnější je samozřejmě maminkám, připravujícím se na 1. října, kdy se budou loučit se synky, kteří odcházejí na dva roky na vojnu. Ty zajímá nejvážněji jediná starost: Jak svému chlapci ty dva roky služby zpříjemnit a ulehčit. Síji a pletou, a nejradejší by pro synka skoupily celý svět. Sejdou-li se dvě maminky nastávajících vojáků, není pak otázkám konce. „Jestlipak bude moct užít těch krásných teplých Baťových papučí, které mu s sebou dávám? — A může nosit svoje pohodlné boty od Baťů, které si koupil a v nichž se mu tak pěkně chodí? — „Může si vztít s sebou ráno na cvičení do thermosky teplý čaj, aby se mohl zahřát, když je teď po ránu tak chladno?“ Je bezpočtu těch „problémů“ milujících maminky, které budou nejtěž nést odchod těch, na něž teď někdy hubují.

Nastávající vojáci, ti jsou již často v duchu v kasárnách a loučí se dvojnásobem dlouho již teď s těmi, jejichž obrázek si ponesou ve vojenském kufříku i v srdci „na tu vojnu širokou, dalekou“. Využívají plně každé chvíly, kterou ještě mohou ztrávit s kamarády. Casto si zajedou rukou do vlasů, jako by se i s nimi chtěli rozloučit a před zrcadem si postoji a představují se sami sobě bez nich. Již teď se těší na první vycházku ve sváteční nové uniformě, až s čapkou trochu na stranu půjdou se v nových vycházkových botách od Baťi projí městem a ukážat se jako „skuteční vojáci“.

Nová roční doba přináší nové radosti a nové starosti. Podzim je tu se vším dobrým i špatným. Zdá se, že letos bude pěkný a aspoň s počátkem bez dešťů a pliskanic, které jsou jeho obvyklou známkou. Bude však lépe, nebude-li nikdo z nás přilší spolehat a zaopatřit se pro jistotu párem galoš od Baťů (9 Kč dámské, 12.- pánské) a pojistit se tak raději předem nejen proti poškození obuví a puncoch, ale především proti poškození zdraví, na něž jistě i tentokrát podzim zaútočí vlnkem a blátem.

Proč jsme měly rády Masaryka

Necht jiní promluví o tom, co jiní nedokázali. Všechny ty nálež svého kina, byly jeho nejznamenateli president Masaryk z lidu do jedné znaly jeho nadšenějšími obdivovatelkami. Nejvíce pro ženy a jejich otázku, krásný pomér k jeho ženě, pařížskou vánici za prosté ženy, ni Charlotte, i k jeho dětem valy, nebo krásu není poslední za hospodyně, drobné obchod. „Takový dobrý táta to byl!“ věci ani v očích nejprimitivnější, uklizečky a trhovky, slyšela jsem nyní zavsyknout, ženy, ale zároveň všechny do kterého namnoze prach má, když zemřel. Byl otcem nás jedné citlivé, že tato kráska není to všechno o ženské otdaře, o jež všechna proto tak kluboká byla jen vnějšek, že je za ní něco jiného, boží i vitezství, a něž se ze k němu lásky všech srdc i nejvíce a že snad právě ona je výsnulý president tolík zasloužil prostých. To, co těmto ženám slednicí toho podivuhodného, Ne, to nebylo jen plané zboží, bylo nejblížší, opakovaly si o prevelikého bohatství, které je nování a sentimentální uctívání s takovým zálibením, s v srdci a mosku tohoto člověka, k jakémusi se ženy často dají ním vykládat už jen ty největší. Tyto prosté ženy viděly hezky vzpomínky na své malé alespoň tak šťastné, že neskrývaly v něm především vzor muže ja-děti: i to, že byl střídmý v jidle vají svých sil jako my, kdo mu manžela a taty. I ty nejpříjemnější a největší planou parádu, mluvnice více a lépe, starého pámětníků a nejméně vzdělané vily o jeho večerním hrnečku na a víme, že by nás nesměl z nich vzděly o tom, že tento kávový buchličkový, chválil vidět plakat; my, kdo si dovezeme nejen vždy klásal čistotu jednoduchost jeho vystupování, deme učednit jeho duchovní život, ale že takto vždycky i vyprávěly si o tom, jak je při odkaž, který v nás žije a v sám žil. Věděly, že nekouří a větivý k dětem a prostý v jedné němž budou žít i naše děti! neplije, a ty, jejichž tata leckdy náni s lidmi jejich druhu. Vy, Masaryk nás neopouští, Masaryk učí pravý opak, si po pravé v tichém zbožnění o ryk je v nás, srostli jsme s ním vždycky v tajném obdivu Matoušem, jak je krásný a viděly-li a žijeme v něm.

SKVĚLE BÍLÉ, PEVNÉ A ZDRAVÉ ZUBY
KALODONT
PROTI ZUBNÍMU KAMENI

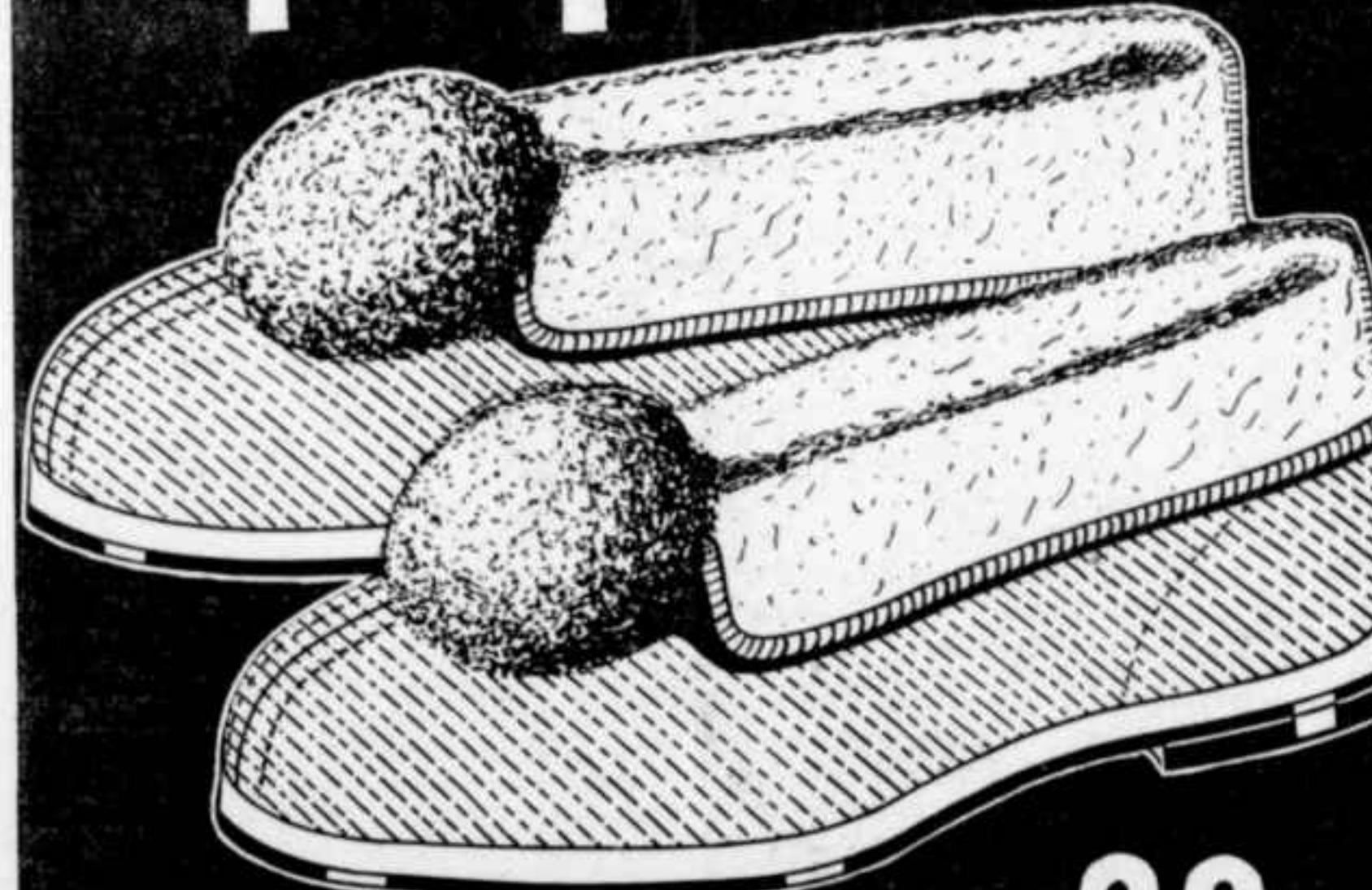
Zase nový kávostroj
v Tržnici Bata

To říká, že do Tržnice chodi stále více zákazníků na kávu a že jsou spokojeni. Mají také proč. V Tržnici se vaří dobrá káva z nejlepších aromatických směsí a proto je tak chutná.

Přijďte do Tržnice - dejte si kávu a dobrý zákusek - dobrě si pochutnáte

ČESKÁ BANKA UNION v Praze
se svými filiálkami je ve stálém bankovním spojení
S FIRMOU BATA A. S.
a jejími odbočkami.

DOMA
nejlepší
v papučích

29:
Bata

NADVA ROKY SPORTU A MUŽNOSTI
VŠECHNY VOJENSKE POTREBY
HODNOTNÉ A ÚČELNÉ ASO CENY ASO

Zvláštní oznamovatel

Zubní kámen odstraní jen zubní lékař. Chceš-li mít zuby bílé, jak se slouží, čistí je denně zubní pastou Libuš. To Vám řekne každý lékař.

MUDR. Václav Kasík, odborný ženský lékař, Pierov, Kratochvílova 11. Ordinace od 8-11 a od 14-16 hodin. Telefon 290.

MUDR. Ant. Iváňčenko, Zlín, Komenského 2. Tel. 59. Ordinuje od 8 do 13 a od 15 do 19 hodin, v neděli a svátek od 9 do 11 hodin.

Holte se denně u Šnajdra.

Vodu, plyn, topení, instalace a opravy provádí Rudolf Josifek, Soudní 6. Telefon 192.

Zdařilá fotografie - souhra každého fotoamatéra. Odborně vám poradí a veškeré práce provede Foto Evžák.

O DĚVNÍ DŮM
pánské dámské krejčovství,
hotové pláště,
obchod s tříštným zbožím,
PEKAŘ - Zelechovice.

Bryle - optik Havelka, Zlín.

Prodám levně vilku - novostavbu se zahrádkou v Provodově. Zmolík, krejčí, Zlín - Štrhanec.

Prodám dům, novostavbu s příslušenstvím, ve středu města Zlina. K doplňkům Štefánkova 1339.

Korsety, bokovky, podprsenky, podle videní, a francouzov. A. Minářová, Dlouhá 74/1 (Palác Paříž).

Mužiček ženušku chválí, plete mu pulovry, šály, na zimu dětská připraví, ručně, že nejlepší, v. Vinu, která hřeje a slouží, kupuje v odborném závodě Květy Náplavové, Otrokovice. Vzorky zdarma.

Pořádák v kapi, pořádák na psacím stole, na to jsou Bená bloky, zdokonalené, kožené, pro každé povolání. Zádejte přímo u výrobce Bená, knihářna, Otrokovice.

SATY, pláště, levně siže MATUROVÁ - náměstí.

Piano zárovnní a zachovále piano se levně prodá. Hudobní závod, Školní ul. 203.

Koupím zachovále pánské dámské jízdní kolo. Našídej pod m. Pouze Zlín do adm. 1.

Petrolej, plyn, lampy a vařiče všech značek opravuje a všechny součástky ihned dodá STIKSA, Malacky. Cenky zdarma.

Občanská záložna v Zelechovicích n. D. prodá rolníkům usedlost o výměře asi 100 metrů z volné ruky podle dohody.

BRANCI pořádají v neděli 26. září na Kudlovských Pasekách u p. Vaji taneční zábavu na rozloučenou. Hudba z Ujezdu.

Prodám levně radio, pětilampovku Super. Malenovice č. 367.

Prodám levně domek. Matuřová - náměstí.

Prodám motor pro nákladní vůz 6-ti válců, 60 HP (Studebäcker) téměř nový za Kč 2500. Dále cabriolet Praga Alfa XVIII., Procházka - Brno, Rybářská 57.

PODEKOVÁNÍ.

Děkujeme p. továrníkovi J. A. Baťovi, p. starostovi města Zlín D. Číperovi a všem dárčům, kteří přispěli peněžitou obnovy na zakoupenou autostříkačku pro naši sbor. Srdečné díky vzdáváme sboru dobrovolných hasičů v Bělečnici.

Děkujeme hrdečnému panu primáři Dru Černáčkovi za dařilou operaci naší maminky a babičky p. Fr. Baťové, a panu Dru Tillymu, panu Dr. Kriesové a ze strážního pavilonu za obětavou péčí.

Rodina Hronová. Prohlašuji tímto, že řeči, kterými slečna Vlasta Jurčíková utrpěla na čti, nejsou pravdivé. Litují, pokud byla téměř poškozena. Děkuji, že upustila od soudního stíhání a daruji ve prospěch Vánoční nadílky chudých dětí ve Vizovicích Kč 500.- R. Klašánek.

Odborný zubní lékař
MUDR. ANT. ULMANN, Zlín
roh Bartošovy a Soudní ulice č. 12.
Telefon 92.